



รายงานการจัดการองค์ความรู้
Knowledge Management - KM
จังหวัดแพร่ ประจำปี 2564

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่





คำนำ

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management - KM) ของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ ในพื้นที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่ โดยได้พัฒนาและเสริมทักษะบุคลากร เพื่อพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) และสามารถประมวลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์ และเป็นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัด ให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ เกิดผลงานอย่างเป็นรูปธรรม ต่อไป

ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เล่มนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้

กลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่
กันยายน 2564



สารบัญ

หน้า

กลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน	1
กลุ่มงานประสานและสนับสนุนการบริหารงานพัฒนาชุมชน	4
กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน	10
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน	15
อำเภอเมืองแพร่	21
อำเภอร้องกวาง	31
อำเภอลอง	38
อำเภอสูงเม่น	45
อำเภอเด่นชัย	52
อำเภอสอง	58
อำเภอวังชิ้น	65
อำเภอหนองม่วงไข่	70



กลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน

- นางณัฐธยาน์ โปริมา
(ผู้อำนวยการกลุ่มงานฯ)
- นายเสกสรรค์ กาศโอสถ

EDD EMPOWER TEAM PHRAE

“สานพลังสร้างสรรค์ชุมชน” สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

Goal

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ด้วยการ
น้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน เกิดการเอื้ออาทร และแบ่งปัน

ขั้นตอนการจัดการความรู้

2 เสริมพลังองค์ความรู้สู่ กิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น

โดยพัฒนาสมรรถนะ(Competency)
ความรู้(Knowledge) ทักษะ(skill)
และความสามารถ(Ability) ของทีม
CDD EMPOWER TEAM PHRAE “สาน
พลังสร้างสรรค์ชุมชน” เพื่อขับเคลื่อน
4 ประเด็นยุทธศาสตร์กรมการพัฒนา
ชุมชนให้ประสบผลสำเร็จ

1 สร้างชุมชนพลังชุมชน

- สร้างความรู้ความเข้าใจและอุดมการณ์การพัฒนา (ปรับ Mindset)
- สร้างองค์ความรู้/เทคโนโลยี/นวัตกรรม
- สร้างการมีส่วนร่วม
- บูรณาการการทำงาน
- สร้างกำลังใจ/สร้างภาพลักษณ์/ส่งเสริมธรรมาภิบาล
- สื่อสารสังคมอย่างต่อเนื่อง

3 สรุป/ติดตาม/ประเมินผล

- showcase
- เชิดชูเกียรติ/km/รายงานผล/ขยายผล
- ประชาสัมพันธ์สื่อสารองค์กร/สังคม

ผลลัพธ์การพัฒนา 3 มิติ

- 01 **คน** : เกิดพลังคิดสร้างสรรค์ และเกิดกลไก
ในการขับเคลื่อนกิจกรรม
Cdd Empower Team Phrae
“สานพลังสร้างสรรค์ชุมชน”
- 02 **งาน** : บรรลุตัวชี้วัดอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
- 03 **งบประมาณ** : การเบิกจ่ายงบประมาณตามกำหนด/
ประหยัด/คุ้มค่า/มีประสิทธิภาพ

เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

- 01 การบูรณาการขับเคลื่อนกิจกรรม โดยใช้บุคลากร/
ทรัพยากร ที่มีอยู่ในพื้นที่เป็นหลักในการ
ขับเคลื่อนงาน
- 02 การถ่ายทอดองค์ความรู้ในงานพัฒนาชุมชน รวมถึง
เทคนิคต่าง ๆ สู่บุคลากร/กลุ่ม/องค์กร เพื่อให้เข้าใจ
ปรับใช้ในการขับเคลื่อนงานให้ บรรลุเป้าหมาย
- 03 การเชื่อมประสาน/การแสวงหาความร่วมมือที่มีองค์
ความรู้ และมีศักยภาพ เข้ามาสนับสนุนและร่วม
ขับเคลื่อนกิจกรรมแบบบูรณาการ

เจ้าขององค์ความรู้ : นางณัฐธยาห์ โปธิมา ผู้อำนวยการกลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนารัฐบาล
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์

P-WARNING



งานไม่นิ่ง...ระบบแจ้งเตือน
การส่งรายงาน...

เจ้าขององค์ความรู้
...นายเสกสรรค์ กาศโอสถ
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

ที่มาและเป้าหมายการวัดความสำเร็จ

กรมการพัฒนาชุมชน มีภารกิจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
ในพื้นที่ชนบท กิจกรรมทุกอย่าง ล้วนมีห้วงเวลาของการดำเนินงาน
ดังนั้น จึงได้จัดทำระบบ " P-WARNING งานไม่นิ่ง ระบบแจ้งเตือนการส่ง
รายงาน" เพื่อเป็นการกระตุ้นย้ำเตือนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ให้เร่งรัดการทำงาน
ตามห้วงเวลา เช่น ผลการปฏิบัติงาน การส่งงาน การเบิกจ่าย เป็นต้น

วิธีการ

ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี
ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี
สารสนเทศ

รวบรวมข้อมูลงานภารกิจที่
สำคัญที่มีกำหนดระยะเวลา
จากทุกกลุ่มงาน เพื่อทำแบบ
รายงาน

ออกแบบแสดงผลในรูปแบบที่
เข้าใจง่าย ลงใน Line เจ้า
หน้าที่ หรือเว็บไซต์สำนักงาน

หมวดความรู้
เสริมสร้างองค์ความรู้ให้
มีขีดสมรรถนะสูง

ผลลัพธ์

- บุคลากร บริหารเวลาตามแผน
กิจกรรมยุทธศาสตร์ ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ
- บุคลากรมีความกระตือรือร้นทำ
ภารกิจให้สำเร็จตามห้วงเวลา
เนื่องจากการแจ้งเตือนเป็นระยะๆ
- เปรียบเทียบในรูปแบบของการแสดงผล เช่น เปร็เซ็นต์ กราฟแสดงผล
- ผู้บริหาร ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการ
บริหารกิจกรรม เสนอแนะ และแก้ไข
ปัญหาในอนาคต



P-WARNING





กลุ่มงานประสานและสนับสนุน การบริหารงานพัฒนาชุมชน

- ว่าที่ รต.หญิง วิไลย์ ไพบุลย์ (ผู้อำนวยการกลุ่มงานฯ)
- นางพรรณนิภา มิ่งขวัญ
- นางณัฐพร อินตะสุข
- นางสาวทิพยาภรณ์ ดุเหว่า
- นางสาวรสสุคนธ์ เพียรจริง

SMART & HING PERFORMANCE GOVERNMENT

การปฏิรูประบบราชการในปัจจุบันได้มีการนำแนวคิดการจัดการภาครัฐแบบใหม่ (New Public Management) เข้ามาใช้แก้ปัญหา โดยมุ่งเน้นการปฏิรูปการบริหารงานในระบบราชการ ให้ความสำคัญกับผลงานและประสิทธิภาพ ลักษณะเด่นจึงอยู่ที่ความพยายามแก้ปัญหาของระบบราชการแบบดั้งเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงในด้านประสิทธิภาพและการให้บริการประชาชน

เทคนิค/แนวทางในการดำเนินงาน

- 1** สานพลังทุกภาคส่วน โดยใช้บุคลากร / ทรัพยากร ที่มีอยู่ในพื้นที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงาน
- 2** สร้างนวัตกรรมการพัฒนาการบริหารการทำงาน สู่บุคลากร / กลุ่ม / องค์กร เพื่อให้เข้าไปปรับใช้ ในการดำเนินงานตามบทบาทภาระหน้าที่ของตนเองให้บรรลุเป้าหมาย
- 3** ปรับสู่ความเป็นดิจิทัลในการปฏิบัติงานในทุกมิติสู่ความเป็นองค์กรที่มีความทันสมัย

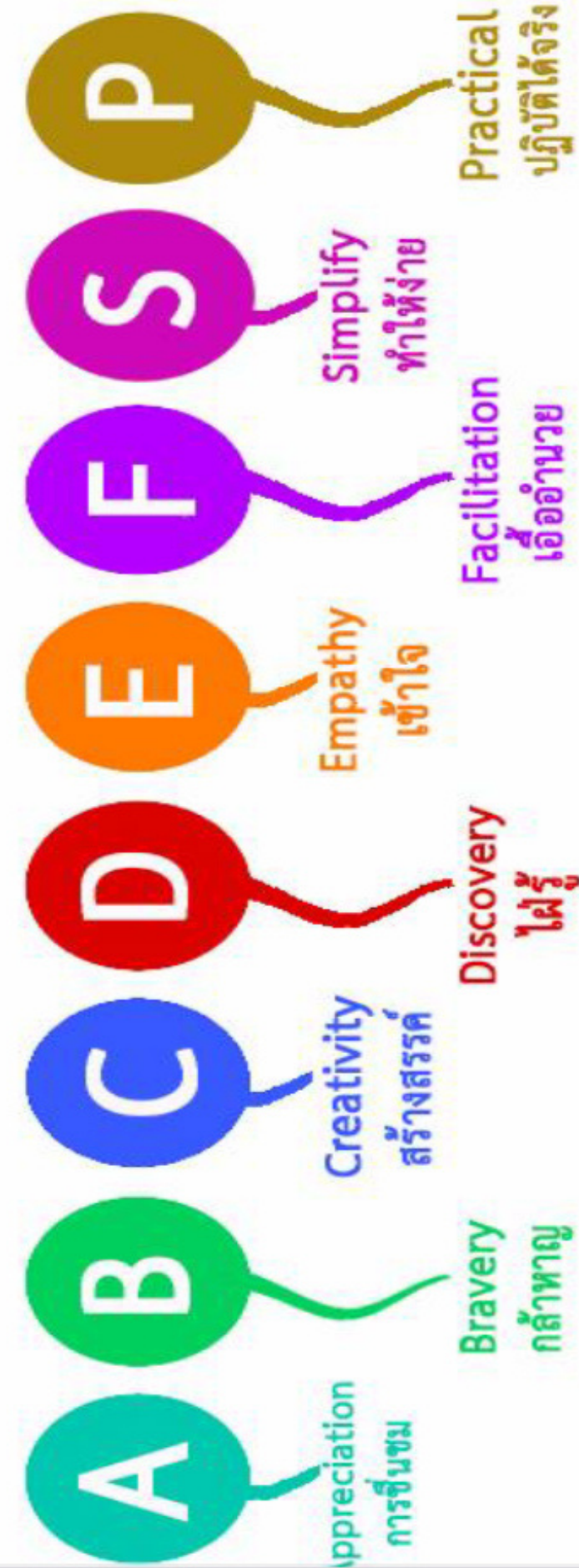
ขั้นตอนการจัดการความรู้

- 1** เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน Open&Connected Government ทำงานอย่างเปิดเผย โปร่งใส เข้าถึงข้อมูลได้ สามารถตรวจสอบได้ เปิดกว้างให้ทุกภาคส่วน
- 2** ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง Citizen-Centric Government ทำงานเชิงรุก มองไปข้างหน้าแก้ไขปัญหาตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้การบริการอย่างเบ็ดเสร็จในชุดเดียว และหลากหลายช่องทาง
- 3** ใตสมรรถนะสูง ทันสมัย Smart&Hing Performance Government ทำงานอย่างเตรียมการไว้ล่วงหน้า มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงยืดหยุ่นตอบสนองต่อสถานการณ์ได้อย่างทันเวลา สร้างนวัตกรรมหรือความคิดริเริ่ม ประยุกต์องค์ความรู้ และปรับตัวเข้าสู่ความเป็นสำนักงานสมัยใหม่

ผลลัพธ์

- [1] คน : มีความสุขในการทำงาน
- [2] งบประมาณ : การเบิกจ่ายงบประมาณตามกำหนด/ประหยัด/คุ้มค่า/มีประสิทธิภาพ
- [3] ระบบ : เกิดระบบการทำงานที่เอื้ออำนวยซึ่งกันและกันในการแนวระนาบ
- [4] งาน : บรรลุตัวชี้วัดอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ว่าที่ร้อยตรีหญิงวิไลย์ ไพบูลย์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดบึงพระ




คำนิยามองค์กร คือ หลักการและพฤติกรรมที่นำที่สื่อถึงความคาดหวังให้องค์กรและบุคลากรปฏิบัติ ซึ่งสะท้อนและหนุนเสริมวัฒนธรรม ที่พึงประสงค์ขององค์กร รวมทั้งสนับสนุนและชี้้นำการตัดสินใจของ บุคลากรทุกคนและช่วยให้องค์กรบรรลุพันธกิจและวิสัยทัศน์ด้วยวิธีการ ที่เหมาะสม




1. คำนิยาม **A (Appreciation)** ชื่นชม 'ได้แก่ กล้าหาญทักทาย สวัสดิ์ ยิ้มโอใจ ให้อิมแอ้มแจ่มใสกับผู้ร่วมงาน ทุกคน เป็นประจำทุกวัน และ กล่าวชื่นชม ยินดี เมื่อผู้ร่วมงานได้รับรางวัล หรือยินดีในโอกาสพิเศษต่าง ๆ




2. คำนิยาม **B (Bravery)** กล้าหาญ 'ได้แก่ แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการประชุม หรือการหารือในวงส่วนร่วมของฝ่ายหรือของส่วนงาน ปฏิบัติงานโดยยึดมั่นในระเบียบ ทำในสิ่งที่ถูกต้อง กล้าปฏิเสธ ในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และ รับผิดชอบต่อผลของการกระทำของตนเอง และ นำไปปรับปรุงให้ดีขึ้น



3. คำนิยาม **C (Creativity)** สร้างสรรค์ 'ได้แก่ พัฒนาปรับปรุงงานที่รับผิดชอบเสมอ แสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ ในการทำงาน เพื่อพัฒนาผลงานให้แตกต่างและดีกว่าเดิม



4. คำนิยาม **D (Discovery)** ใฝ่รู้ 'ได้แก่ ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน และนำมาปรับใช้กับการทำงาน มาพัฒนางานให้ดีขึ้น ด้วยเทคโนโลยีหรือองค์ความรู้ใหม่



5. คำนิยาม **E (Empathy)** เข้าใจ 'ได้แก่ รับฟังปัญหาของเพื่อนร่วมงาน หรือปัญหาในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และทำความเข้าใจ ช่วยให้เกิดการแก้ปัญหาร่วมกันอย่างถูกต้อง



6. คำนิยาม **F (Facilitation)** เอื้ออำนวย 'ได้แก่ ทำงานเป็นแบบอย่าง และเป็นตัวอย่างแก่เพื่อนร่วมงาน สอนแนะนำให้กับผู้ร่วมปฏิบัติงานในบางเรื่องที่เรามีความเชี่ยวชาญ ความถนัด เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น สื่อสารประสานงานกับกลุ่มงานอื่น เพื่อให้ความสะดวกในการปฏิบัติงานรวดเร็ว สำเร็จและมีประสิทธิภาพมากขึ้น



แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

การรับหนังสือราชการ

หมวด: เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง



ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

- ปัจจุบัน การปฏิบัติงานสารบรรณของหน่วยงานต่างๆ ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 โดยจะใช้หนังสือราชการเป็นตัวกลางในการติดต่อระหว่างหน่วยงานภายนอกและภายในองค์กร

วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

- ประทับตรารับหนังสือ
- ลงทะเบียนรับหนังสือในทะเบียนหนังสือรับ
- เสนอเอกสารให้หัวหน้าส่วนราชการรับทราบ
- ดำเนินการคัดแยกเอกสารส่งให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย



ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้ (1)

• เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

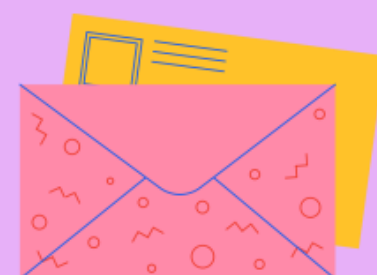
จัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของหนังสือเพื่อดำเนินการก่อนหลัง และให้ผู้เปิดซองตรวจเอกสาร หากไม่ถูกต้องให้ติดต่อส่วนราชการเจ้าของเรื่อง หรือหน่วยงานที่ออกหนังสือเพื่อดำเนินการ ให้ถูกต้อง หรือบันทึกข้อบกพร่องไว้เป็นหลักฐาน และจะดำเนินการเรื่องนั้นต่อไป

• ข้อพึงระวัง

หนังสือบางเรื่องส่งมาหลายช่องทางอาจจะซ้ำกันได้ ควรทำการตรวจสอบอีกครั้งก่อนลงรับ

• ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การลงรับหนังสือที่มีประสิทธิภาพ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ



ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้ (2)

• ปัญหาและวิธีการแก้ไข

1. เอกสารหาย วิธีแก้ไข คือ จัดโต๊ะทำงานให้เป็นระเบียบ สะอาด และเป็นสัดส่วน
2. เอกสารล่าช้า วิธีแก้ไข คือ ปฏิบัติงานโดยยึดตามระเบียบงานสารบรรณ
3. บุคลากรไม่มีความชำนาญเกี่ยวกับระเบียบงานสารบรรณ วิธีแก้ไข คือ บันทึกเอกสารในสมุด รับ – ส่ง ทุกครั้ง
4. การติดต่อสื่อสารไม่เป็นระบบ วิธีแก้ไข คือ ผู้รับหนังสือลงชื่อรับทุกครั้ง ป้องกันการสูญหาย และง่ายต่อการติดตาม
5. ขั้นตอนการปฏิบัติงานเยอะ วิธีแก้ไข คือ การติดตามหนังสือ ต้องติดตามตามลำดับขั้น อย่าลัดขั้นตอน

• ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและการพัฒนาเรื่องนั้น

เพื่อเป็นหลักฐานทางราชการในการยืนยันการรับหนังสือเข้า ป้องกันหนังสือราชการสูญหาย ง่ายต่อการสืบค้น ทำให้งานสารบรรณเป็นระบบ

นางณัฐพร อินตะสุข เจ้าพนักงานธุรการชำนาญการ
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่


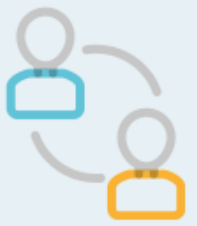






เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง การปฏิบัติงานในการเบิกจ่าย



ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์หรือ ระบบ GFMS เป็นการดำเนินงานปรับปรุงระบบการจัดการด้านการเงินการคลังของภาครัฐให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยนำ เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้เพื่อปรับกระบวนการดำเนินงานและการจัดการภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับนโยบายปฏิรูป ราชการที่เน้นประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการดำเนินงาน

ขั้นตอนและกระบวนการเบิก – จ่ายเงินงบประมาณ ในระบบ GFMS

การเบิก	การจ่าย
<p>1.เจ้าหน้าที่รับหลักฐานขอเบิกเงิน ตรวจสอบหลักฐาน เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติให้เบิกจ่ายได้</p>  <p>2.เมื่อได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายแล้วเข้าเว็บไซต์ http://webonlineinter.gfmis.go.th เมื่ระบบเบิกจ่าย/ขอเบิกเงิน แยกเป็น</p> <p>2.1 ขบ 01 กรณีขอเบิกเงินที่อ้างใบสั่งซื้อ กรณีนี้ส่วนใหญ่เป็นการเบิกจ่ายค่าวัสดุ หรือรายการอื่น ที่มีราคา 5,000 บาทขึ้นไป และเจ้าหน้าที่พัสดุจะทำใบสั่งซื้อพร้อมข้อมูลหลักผู้ขายหรือเจ้าหนี้ในระบบเรียบร้อยแล้ว เมื่อเบิกจ่ายเงินเข้าสู่สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารของเจ้าหนี้โดยตรง ไม่ผ่านสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยงาน</p>  <p>2.2 ขบ 02 กรณีขอเบิกเงินที่ไม่อ้างใบสั่งซื้อ จะเป็นการเบิกจ่ายเงินที่ไม่มีการจัดทำใบสั่งซื้อในระบบซึ่งมีทั้งการสั่งให้จ่ายเงินผ่านสมุดเงินฝากธนาคารของหน่วยงานแล้วเขียนเช็คสั่งจ่ายให้กับผู้เกี่ยวข้องและสามารถสั่งจ่ายเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้ขายโดยตรงได้เช่นเดียวกัน</p>  <p>2.3 ขบ 03 การขอเบิกเงินนอกงบประมาณที่ไม่อ้างใบสั่งซื้อ เป็นการเบิกเงินฝากคลังและสั่งจ่ายเงินเข้าสู่สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารนอกงบประมาณของหน่วยงาน</p> 	<p>1.เมื่อมีการเบิกเงินทางเว็บไซต์ http://webonlineinter.gfmis.go.th ได้รับเอกสารจากระบบ GFMS เรียบร้อยแล้ว เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ</p> <p>2. ผู้มีอำนาจอนุมัติที่ 1 เข้าสู่ระบบ GFMS เลือกเมนูระบบเบิกจ่าย/อนุมัติรายการ/รายการขอเบิก</p> <p>3. ผู้มีอำนาจอนุมัติที่ 2 เข้าสู่ระบบ GFMS เลือกเมนูระบบเบิกจ่าย/อนุมัติรายการ/อนุมัติเอกสารเพื่อ สั่งจ่าย</p> <p>4. เมื่อดำเนินการตามข้อ 2 และ 3 แล้ว คลังจังหวัดจะดำเนินการปลดล็อคเพื่อโอนเงินเข้าบัญชีเจ้าหนี้ หรือ บัญชีของหน่วยงานแล้วแต่การเลือกช่องทางการจ่ายเงิน</p> <p>5. เมื่อมีการโอนเงินเข้าบัญชีของหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ต้องรีบดำเนินการ</p> <p>5.1 โอนเงินผ่านระบบ Krungthai Corporate online 5.2 เขียนเช็คสั่งจ่ายให้เจ้าหนี้หรือ ผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>และหากเป็นการสั่งให้โอนเงินเข้าบัญชีเจ้าหนี้โดยตรงต้องรีบดำเนินการแจ้งการโอนเงินและติดตาม ใบเสร็จรับเงินจากเจ้าหนี้</p>
ข้อดี	
<p>1. ทำให้เกิดระบบการเบิกจ่ายเงินที่สะดวกรวดเร็ว 2. สามารถตรวจสอบระบบการเบิกจ่ายเงินของส่วนราชการได้ 3. จัดเก็บข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. การจัดทำบัญชีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p> 	
ข้อเสีย	
<p>1. ระบบที่ใช้ยากแก่การทำความเข้าใจ 2. ระบบมีความสลับซับซ้อนมาก</p> 	

นางสาวทิพยาภรณ์ ฤเหว่า เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญการ
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่

เทคนิคการบริหารจัดการงานพัสดุภายในสำนักงาน

ขั้นตอนการจัดการความรู้

1 การเก็บรักษา การบันทึก

เมื่อได้รับพัสดุจากการจัดซื้อ/รับบริจาค จากกรมการพัฒนาชุมชน ให้ดำเนินการเก็บรักษา บันทึกและลงรหัสทะเบียนคุมพัสดุหรือพัสดุลินเปลืองให้บันทึกไว้ในสมุดบันทึกและแบบฟอร์มของหน่วยงาน

2 การเบิกจ่ายพัสดุลินเปลือง

มีการจัดทำเอกสารการเบิกจ่ายพัสดุไว้ให้ผู้ที่ต้องการพัสดุเซ็นเบิกตามแบบฟอร์มของหน่วยงานที่กำหนดไว้

3 การยืมพัสดุประเภทครุภัณฑ์

ให้จัดทำสมุดควบคุมการยืมไว้ให้ผู้ที่ต้องการยืมพัสดุนั้น บันทึกรายละเอียดไว้ตามแบบฟอร์มของหน่วยงานที่กำหนด เพื่อป้องกันการสูญหายและติดตามครุภัณฑ์ที่ยืมไปได้ง่าย

4 การบำรุงรักษา การตรวจสอบพัสดุ

กรณีพัสดุประเภทครุภัณฑ์ หมั่นดูแลรักษาความสะอาด และหากเกิดการชำรุด ติดต่อผู้รับจ้างเพื่อมาซ่อมแซมครุภัณฑ์ให้ใช้งานได้ตามปกติ

5 หลังจากการตรวจสอบพัสดุประจำปี

พัสดุใดหมดความจำเป็นหรือหากใช้ในหน่วยงานของรัฐต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ให้จัดทำรายงานเพื่ออนุมัติจำหน่าย

6 การจำหน่ายพัสดุ

- 1 ขาย : ด้วยวิธีทอดตลาด/วิธีเฉพาะเจาะจง/ขายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
- 2 การแลกเปลี่ยน
- 3 โอน
- 4 แปรสภาพหรือทำลาย
- 5 ลงขายพัสดุที่จำหน่ายแล้วออกจากบัญชีหรือทะเบียนหรือในระบบ GFMS ทันที และจัดทำหนังสือ

การบริหารจัดการงานพัสดุภายในสำนักงาน มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

เทคนิค/แนวทางในการทำงาน

หมั่นศึกษาและแสวงหาความรู้จากการเข้ารับการฝึกอบรม แหล่งข้อมูลไม่ว่าจะเป็นหนังสือ สื่อออนไลน์ คำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับงาน

เคล็ดลับ

การบริหารจัดการงานพัสดุภายในสำนักงาน มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และไม่เป็นที่จับตามองของสำนักงาน การตรวจสอบของสำนักงาน ตรวจเงินแผ่นดิน



กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน

- นายกฤษฎาภรณ์ กระแสร์
(ผู้อำนวยการกลุ่มงานฯ)
- นางชนิตา สิงห์นิกร
- นายภคพล เป็นใจ
- นางสาวอนุสรรา ฝาคำ



การจัดองค์ความรู้บุคคล(KM)

หมวด: สมรรถนะบุคลากร

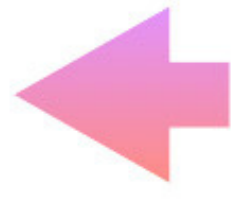
คิด
พูด
ลงมือทำ
อย่างมืออาชีพ

การทำงานเป็นทีม(มีส่วนร่วม)
บูรณาการทำงาน
กระบวนการเรียนรู้
มีธรรมาภิบาล
ใช้ดิจิทัลในการทำงาน



ข้าราชการพช.มี
ศักยภาพ สามารถจับ
เคลื่อนงานสู่ความ
สำเร็จ มีความสุข

วิเคราะห์ศักยภาพ / วางแผน / ดำเนินการตามแผน /
ติดตามประเมินผล / เผยแพร่ประชาสัมพันธ์



นายเกษฎากรณ์ กระแสร์
ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่

การขับเคลื่อนโครงการพัฒนาชุมชนให้สะอาด ทั่วชนนธรรมองค์กร

วัตถุประสงค์

วิธีการ/ขั้นตอน
การจัดการ
ความรู้

ผลลัพธ์ที่ได้จาก
การจัดการ
ความรู้

ผลลัพธ์จากการ
แก้ไขปัญหาและ
พัฒนาเรื่องนั้น

เพื่อส่งเสริมชุมชนช่วยงานให้สิ่งแวดล้อมการพัฒนารูปแบบชุมชน ให้มีการบริหารจัดการโดยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เสร็จสิ้นร่างข้าราชการในชุมชน
คุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตนตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ประมวลจริยธรรมข้าราชการกรมการพัฒนารูปแบบชุมชน

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือสื่อสิ่งพิมพ์ ข่าวทางสารคดีทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. เสนอขอเสนอความคิดร่วมกับกลุ่มงาน/ฝ่าย/อำเภอ เพื่อสร้างการยอมรับ
3. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
4. จัดประชุมคณะกรรมการ เพื่อสร้างความเข้าใจในการขับเคลื่อนงาน
5. ดำเนินการวางแผนดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายทุกระดับ

1. การสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน บริหารงานด้วยความโปร่งใส และเปิดเผยข้อมูลในองค์กร
2. บุคลากรประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีความสุจริตใจในการทำงาน การทำงานด้วยความโปร่งใส มีจิตสำนึกคุณธรรม

1. ผู้นำชุมชนพัฒนารูปแบบชุมชนให้สะอาดครบถ้วน มีการบริหารจัดการด้วยหลักโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้เป็นองค์กรคุณธรรม บุคลากรที่มีความสุจริต มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน
2. บุคลากรในชุมชนช่วยงานให้เกิดความตระหนักรู้ มีบทบาทในการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณข้าราชการ เสร็จสิ้นร่างใช้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยสุจริต มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานและต่อองค์กร
3. เกิดความสามัคคีขององค์กร มีการยอมรับร่วมกันขององค์กรและนำมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ การปฏิบัติงาน

แนวทางการขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

เงินทุนพระราชทานฯ ขวัญฤกษ์ ๘,๐๐๐ บาท

แนวทาง ๑๐ ขั้นตอนการดำเนินงาน

กองทุนแม่ของแผ่นดิน

๑. ทำความเข้าใจโครงการทุกครัวเรือน
๒. รับสมัครคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน
๓. รับสมัครครัวเรือนสมาชิกเข้าร่วมโครงการฯ
๔. จัดตั้งกฎชุมชนเข้มแข็ง
๕. ให้ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องยาเสพติด
๖. จัดตั้งกองทุนแก้ไขปัญหายาเสพติด
๗. ประชาคมคัดแยกด้วยสันติวิธี
๘. จัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด(อย่างต่อเนื่อง)
๙. รับรองครัวเรือนปลอดภัย
๑๐. รักษาสถานะของชุมชนเข้มแข็ง

ผ่านองค์ประกอบ



บทสรุป

๑. การดำเนินการเพื่อให้เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างแท้จริง จำเป็นต้องมีกระบวนการในการสร้าง รักษา และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
๒. การมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยใช้กระบวนการคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน ในการเรียนรู้ปัญหา สาเหตุ วิธีการและแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน
๓. มีการทำงานแบบบูรณาการ ร่วมกันทุกฝ่ายทั้งภาคราชการ ภาคประชาสังคม
๓. ทำงานเป็นทีม มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ชัดเจน มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้
๔. ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด เป็นแบบอย่างที่ดีให้คนในหมู่บ้าน/ชุมชน



นายภคพล เป็นใจ

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

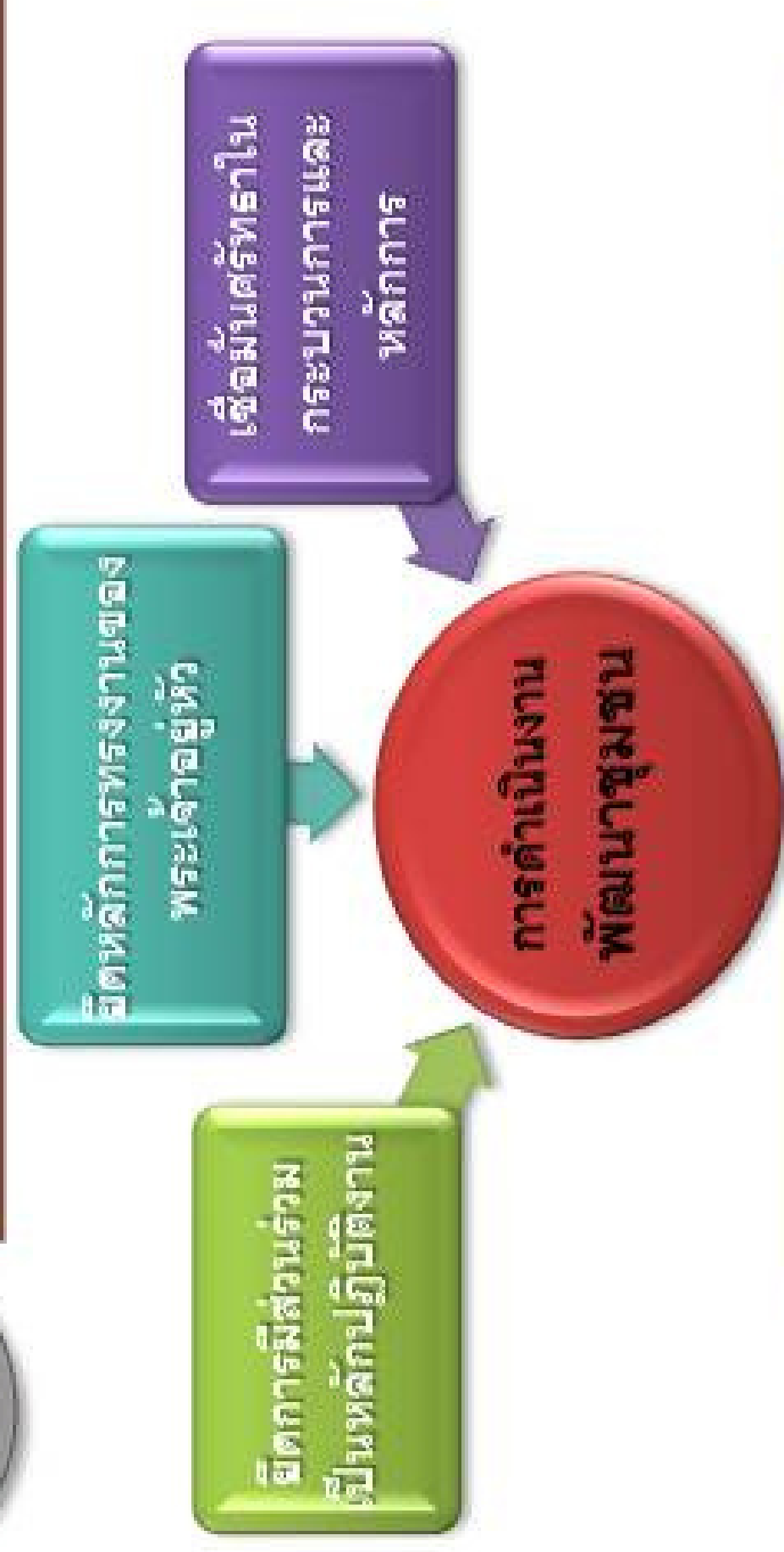


กลยุทธ์ในการทำงาน

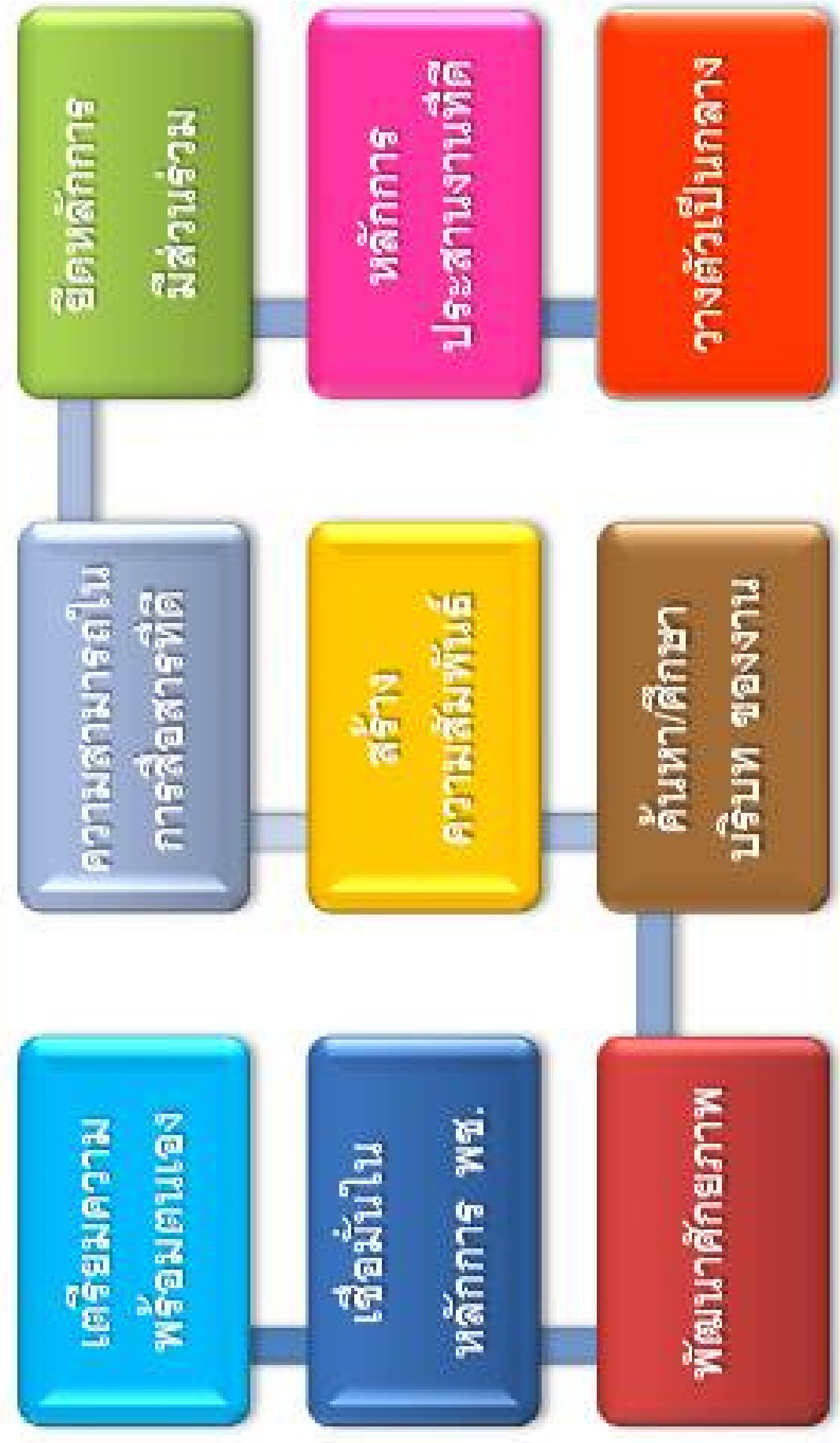
ใช้หลักอปริทานิยธรรม ๗ ธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความไม่เสื่อม ในทางพระพุทธศาสนา ในการทำงานกองทุนแม่ของแผ่นดินและงานอื่นๆ ในหมู่บ้าน/ชุมชน



KM : เทคนิคการทำงานกับการพัฒนาชุมชน



เทคนิคการทำงาน



หมวดที่ 4
เสริมสร้างองค์กรให้
มีขีดสมรรถนะสูง



Output



“Change for Good”

นางสาวอนุสรรา ผาคำ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่



กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน

- นายวีรภานต์ บุญตัน
(ผู้อำนวยการกลุ่มงานฯ)
- นางสาวธัญญาณี ศรีใจอินทร์
- นางสาวสุรางคณา ภัคดี
- นางสาวสุภาวดี วงศ์ฮู
- นายณัฐพงษ์ ประพงษ์ภักดิ์

การปรับเปลี่ยนโครงสร้างพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคูณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล”

เทคนิคการปฏิบัติงาน

- ศึกษาหาความรู้ทุกช่องทาง
- วางแผนดำเนินการ
- ประสานภาคีพัฒนา
- ติดตาม แก้ไขปัญหา
- รายงานผู้บังคับบัญชา

ประโยชน์ขององค์ความรู้

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ เพื่อปรับปรุงพัฒนางาน

เบิกหมดยุค + ครีโวลีออนมีคูณภาพที่ดี มีความมั่นคงทางอาหาร ปลอดภัย
ร่วมพัฒนา สังคมส่วนรวม

นางวีรภรณ์ บุญตัน

ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน

กระบวนการขั้นตอน

1. สักอบรวมเพื่อจัดทำขระละละสันนาการพัฒนากสิกรรมสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง รูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล”
2. การสร้างพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคูณภาพชีวิตระดับตำบลและพัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบ
3. สร้างงาน สร้างรายได้ ภายใต้อาชีพให้แก่เกษตรกร แรงงาน ปศุสัตว์รายใหม่ กลุ่มแรงงานที่อพยพกลับท้องถิ่นและชุมชน
4. กระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน ผ่านกิจกรรมการพัฒนากสิกรรมที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคูณภาพชีวิตระดับครัวเรือน
5. บูรณาการร่วมพัฒนากสิกรรมที่ระดับตำบล
6. พัฒนากสิกรรมมาตรฐานผลิตการแปรรูปและการตลาดตามมาตรฐานอินทรีย์ 3 ใต้ไทย
7. พัฒนาระบบ Digital ของระบบ Local Economy ด้วยการสร้างโปรแกรมและระบบฐานข้อมูล



สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่

การนำเสนอพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สร้างความมั่นคงทางอาหาร สู่ปฏิบัติกว่า ๕๐ วัน
ปลูกผักสวนครัวเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร รอบ ๒ สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเนื่องในการสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
2. เพื่อลดรายจ่าย สร้างรายได้ระยะสั้น ทั้งในระดับครัวเรือนและระดับกลุ่มอาชีพ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1.1. จัดทำแผนและเสนอแผนปฏิบัติราชการ
- 1.2. พจ.เสนอ ผวจ. และนำเรื่องเข้าที่ประชุมกรมการจังหวัด
- 1.3. กำหนดโครงการ Quick Win

ณ ตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่

- 1.4. ประชุมผู้เกี่ยวข้อง/หน่วยงาน วางแผนและมอบหมายงาน ๔ กลุ่มงาน

การขับเคลื่อนกิจกรรม

1. การสื่อสารการถ่ายทอดนโยบาย ได้รับความรู้และแรงบันดาลใจจาก ผวจ. มอบแนวทาง การดำเนินงาน พร้อมมอบรางวัลส่วนราชการ ระดับจังหวัด / นายอำเภอ ภาคประชาชน ปลูกผักสวนครัวเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน ไม่น้อยกว่าคนละ ๑๐ ชนิด

๓. การติดตามประเมินผล

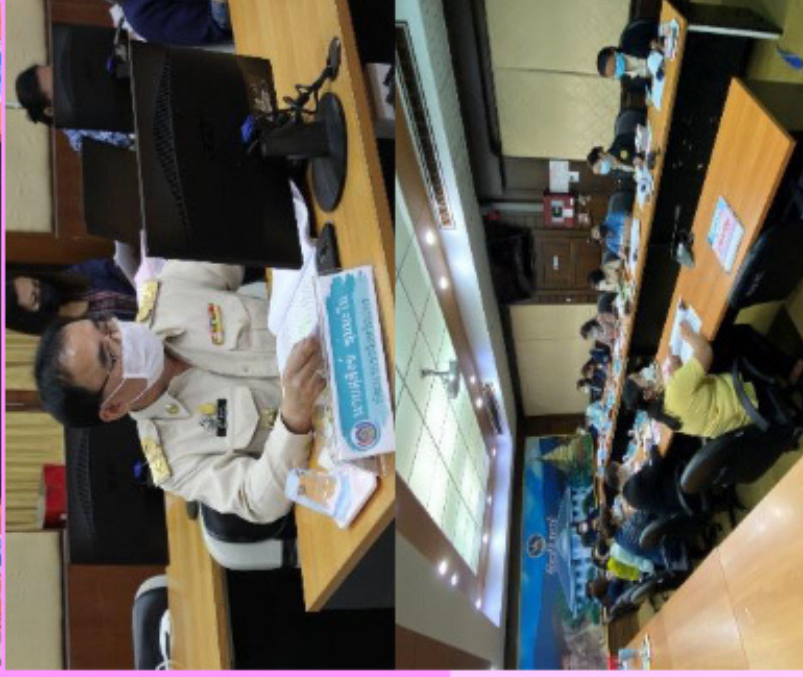
๒. การจัดทำแผนปฏิบัติ

- ๒.1. ประชาสัมพันธ์ ผ่านช่องทาง Social Media / เป็นหนังสือ ถึงกลุ่มองค์กร เครือข่าย ภาคราชการ
- ๒.2. บันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่าง ผวจ. หน่วยงานแม่บ้านมหาดไทย กับส่วนราชการ หน่วยงาน กพ.สจ./กพ.สอ.
- ๒.3. การสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ใช้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน



๔. ผลการปฏิบัติ

- ๔.1. ผู้นำต้นแบบ ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ ได้รับรางวัล พร้อม ใบประกาศเกียรติบัตร
- ๔.2. ครัวเรือนปลูกผัก จำนวน ๑๑๒,๔๖๔ ครัวเรือน
- ๔.3. ผลการคัดเลือกบุคคลต้นแบบ
 - อบปท. อบต.บ้านหนอง ข้าเภอสอง
 - หมู่บ้านฯ บ้านลองสี่อบุญ หมู่ที่ ๖ ต.บ้านหนอง อ.สอง
 - พัฒนาการ นายอุเทน พุทธา นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ
 - ผู้นำทางศาสนา พระครูโสภณปริยัติ (ชรินทร์ อินทปัญญา)



พิจารณาอนุมัติโครงการกองทุนพัฒนา

บทบาทสตรีในป้องกันประมาธ

พ.ศ.2555 – ปัจจุบัน

จำนวนทั้งสิ้น 2,308 โครงการ

เป็นเงิน 162,634.500 บาท

1 บริหารโครงการ/

กระบวนการตรวจสอบ

กัณฑ์กรอง ก่อนการเป็นหนี้

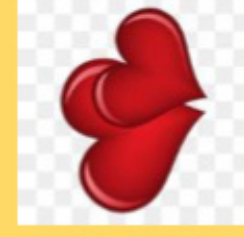
- พิจารณากลับกรอง โดยละเอียด
- กำหนดเงื่อนไข/หลักเกณฑ์ ชัดเจน
- ตรวจสอบประวัติ/วินัยการเงิน
- วิเคราะห์แยกประเภทโครงการ (เก่า/ใหม่)
- การลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบ / กลับกรอง

2 บริหารสัญญา/

กระบวนการติดตาม

ในระหว่างที่เป็นหนี้

- แจ้งเตือนให้ลูกหนี้ทราบล่วงหน้า (ระบบ PRE - Warning)
- การติดตาม /เขียนเตือน ตามได้
- การรายงานสถานะสัญญาทุกเดือนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ



ปัจจัยความสำเร็จ:

ระเบียบครบ

ระบบชัดเจน

ใช้เครื่องมือเป็นตัวช่วย

ร่วมด้วยภาคีเครือข่าย

3 บริหารหนี้ค้างชำระ/

กระบวนการตัดเตือน

หลังจากที่ลูกหนี้มีหนี้เกิน

กำหนดชำระ

- การแจ้งเตือนเมื่อเกินกำหนดชำระ (Re - Warning)
- ใช้เครื่องมือบริหารจัดการหนี้ (พัก / ปรับ)
- มาตรการทางกฎหมาย



แพร่

มีหนี้เกินกำหนด

ชำระ

น้อยกว่า ร้อยละ 5

(จำนวน 567,349.10

บาท

คิดเป็นร้อยละ0.35)

เป็นลำดับที่ 3

ของปท.

การดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทย



วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้อื่น

๑. การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทยเป็นนโยบายของรัฐบาล ในการส่งเสริมให้ข้าราชการ ประชาชน แต่งกายด้วยผ้าไทยตามความเหมาะสม ของท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ให้ข้าราชการและประชาชนชาวจังหวัดแพร่ ใช้และสวมใส่ผ้า ไทย/ผ้าพื้นเมืองแพร่/ผ้าหม้อห้อม/ผ้าชิ้นตีนจก ในชีวิตประจำวันและในโอกาส สำคัญทุกๆ โอกาส จนเป็นวิถีชีวิตของคนแพร่

๒. จัดทำมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทย โดยมีแนวทาง ของการดำเนินการ ได้แก่

๑) สร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย เรื่อง การรณรงค์ การแต่งกาย ด้วยผ้าไทยและผ้าพื้นเมืองแก่ส่วนราชการในสังกัด และในพื้นที่ จังหวัดให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ หน่วยงานองค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

๒) วิธีสร้างการรับรู้ผ่านกิจกรรม เช่น การประชุม เสวนา เป็นต้น

๓) วิธีสร้างการรับรู้ผ่านสื่อ เช่น แผ่นพับ ป้ายนิทรรศการ สื่อสังคม ออนไลน์ เป็นต้น



ปัญหาและวิธีการแก้ไข



๑. ผ้าไทย ผ้าพื้นถิ่นเมืองแพร่ มีการออกแบบ รูปแบบ ดีไซน์ ยังไม่ทันสมัย ส่วนมาก จะเน้นรูปแบบ เป็นทางการ ไม่เหมาะสำหรับการสวมใส่ในชีวิตประจำวันและยังไม่เป็นที่นิยม ของคนทั่วไป จึงได้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนและให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการ สำหรับการ ออกแบบรูปแบบ ดีไซน์ ที่ทันสมัย การเลือกใช้ผ้าที่ไม่ร้อน สวมใส่สบาย เหมาะสำหรับการใช้ งานในทุกวัยและสามารถสวมใส่ได้ในชีวิตประจำวัน

๒. ผู้ที่สวมใส่ผ้าไทยส่วนมาก มักเป็นผู้สูงวัยหรือข้าราชการวัยทำงานเท่านั้น จึงได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทย ให้ข้าราชการและประชาชนใช้และ สวมใส่ผ้าไทย/ผ้าพื้นเมืองแพร่/ผ้าหม้อห้อม/ผ้าชิ้นตีนจก ในชีวิตประจำวันและในโอกาสสำคัญ ทุกๆ โอกาส จนเป็นวิถีชีวิตของคนแพร่ โดยได้ให้กลุ่มคนที่เป็ผู้นำ กลุ่ม/องค์กรสตรี เยาวชน สวมใส่ผ้าไทยที่ผ่านการดีไซน์ การออกแบบที่ทันสมัยมากขึ้น สามารถสวมใส่ได้ทุกเพศทุกวัย และประชาสัมพันธ์เผยแพร่ทางสื่อออนไลน์ สร้างการจดจำและสร้างค่านิยมการสวมใส่ผ้าไทย ให้เพิ่มมากขึ้น

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้อื่น



๑. สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในเรื่องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย

๒. อนุรักษ์ผ้าไทย ผ้าพื้นถิ่น ผ้าพื้นเมืองแพร่ ให้คงอยู่แผ่นดิน

๓. เพิ่มรายได้ให้ผู้ประกอบการ OTOP ในประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย

เทคนิคและแนวทางการทำงาน

๑. ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระดับจังหวัด/หน่วยงานภาคี จำนวน ๑๕ หน่วยงาน

๒. จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการระดับจังหวัด/อำเภอ

๓. จัดทำแคตตาล็อกผ้าไทย ของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้าและ เครื่องแต่งกาย จังหวัดแพร่

๔. สร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย เรื่อง การรณรงค์การแต่งกาย ด้วยผ้าไทย ผ้าพื้นถิ่น ผ้าพื้นเมืองแพร่แก่ หน่วยงานองค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

๕. สร้างการรับรู้การรณรงค์การแต่งกายด้วยผ้าไทย ผ่านกิจกรรม เช่น การประชุม เสวนา เป็นต้น

๖. วิธีสร้างการรับรู้การรณรงค์การแต่งกายด้วยผ้าไทย ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ Facebook เพจ Line เป็นต้น



ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและการพัฒนา

๑. ผ้าไทย ผ้าพื้นถิ่นเมืองแพร่ ได้รับการออกแบบ รูปแบบ ดีไซน์ ที่ทันสมัยมากขึ้น สามารถสวมใส่ได้ทุกเพศ ทุกวัย ทั้งในวันทำงานและสวมใส่ใน ชีวิตประจำวันทั่วไป

๒. เพิ่มรายได้ให้ผู้ประกอบการ OTOP ในประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย



ปัจจัยแห่งความสำเร็จ



- ความมุ่งมั่นชัดเจนในเป้าหมาย
- พร้อมทั้งจะเรียนรู้อยู่เสมอ
- ความคิดสร้างสรรค์
- ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
- ทักษะการแก้ปัญหาและตัดสินใจ



นางสาวสุภาวดี วงศ์ฮู หัวหน้าวิชาการพัฒนาชุมชนอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
กลุ่มงานส่งเสริมการอาชีพพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่

ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบด้านการ บริการจัดการหนี้



ที่มาและเป้าหมายการ จัดการองค์ความรู้

กรมการพัฒนารัฐบาล มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ โดยให้ความสำคัญ กับการบริหารจัดการเงินทุนชุมชน ให้มีประสิทธิภาพและเห็นความสำคัญของการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนจึงได้ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการบูรณาการเชื่อมโยงการบริหารจัดการของกลุ่ม / องค์กรในชุมชน ในชื่อ “ ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ”



เทคนิคในการปฏิบัติงาน

1. ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้องแบ่งหน้าที่ชัดเจนและทุกคนปฏิบัติหน้าที่ได้ดีทุกคน
2. ฐานข้อมูลต้องมีความจะต้องมีความเป็นปัจจุบัน
3. มีการวิเคราะห์ข้อมูล ลูกหนี้และจัดประเภทของลูกหนี้ทุกคน
4. การปรับโครงสร้างหนี้ทุกคนยอมรับข้อตกลงร่วมกัน
5. สวัสดิการมีความครอบคลุมในทุกมิติและตรงกับความต้องการในปัจจุบัน

ประโยชน์ขององค์ความรู้

1. เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ สำหรับการพัฒนาศูนย์จัดการกองทุนชุมชน
2. ใช้ทุนชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมในการแก้ปัญหาหนี้สิน และส่งเสริมอาชีพคนในชุมชนเพื่อเศรษฐกิจท้องถิ่นจะได้ขยายตัว มีความมั่นคงและยั่งยืน
3. สามารถขับเคลื่อนงานได้ตามวิสัยทัศน์ของฯ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี ๒๕๖๕”

ปัญหาที่พบ

1. กรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ขาดความรู้และความร่วมมือในการทำงาน/ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
2. ขาดการประชาสัมพันธ์ ทั้งในเรื่องของโครงการฯ และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

“ ลด ปลดหนี้ ”

“เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้
ภายในปี ๒๕๖๕”





อำเภอเมืองแพร่

- นางญาณีฐา ออรณศิริพงษ์
(พัฒนากการอำเภอเมืองแพร่)
- นางสาวนภัทร แสนดำรง
- นางชนากานต์ คำโพธิ์
- นางปราณี แก้วอินัง
- นางสาวเจนจิรา สารพันธ์
- นางสาวมณฑาทา แก้วชัย
- นางสาวสุธิดา เสนาธรรม
- นางสาววติยา ฤาชา
- นายทนง อริยะวงศ์ทอง

ถอดบทเรียนการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคกหนองนา โมเดล”

วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

1. ประชาสัมพันธ์รับสมัครครัวเรือนเป้าหมาย/คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย



2. กลุ่มเป้าหมายเข้ารับการฝึกอบรม ศูนย์ศึกษาพัฒนาชุมชนลำปาง



3. อำเภอดำเนินการประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันระหว่างครัวเรือนเข้าร่วมโครงการฯและนักพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ



4. อำเภอแต่งตั้งคณะกรรมการในส่วนที่เกี่ยวข้อง/ดำเนินการจัดซื้อ-จัดจ้างผู้รับจ้างชุดปรับพื้นที่



5. ดาเนินการขบเคลอนกิจกรรมในพื้นที่แปลงครัวเรือนต้นแบบ จัดกิจกรรมเอามื้อสามัคคี/จัดทำฐานการเรียนรู้



6. ติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนกิจกรรม



1.ผลลัพธ์ที่ได้

1. เหน็ดและแนวทางในการทำงาน

- 1.1 สร้างความรู้ ความเข้าใจร่วมกันเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน/ครัวเรือนต้นแบบ/นักพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ
- 1.2 สร้างกลไกการขับเคลื่อนกิจกรรมโดยให้มีการบูรณาการการทำงานทุกภาคส่วน
- 1.3 วางแผนการขับเคลื่อนกิจกรรมให้เป็นขั้นเป็นตอน
- 1.4 ปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการ
- 1.5 ติดตามประเมินผล

2. ข้อพึงระวัง

- 2.1 การดำเนินงานครัวเรือนเป้าหมายมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการฯ
- 2.2 การดำเนินงานขั้นตอนการจัดซื้อ จัดจ้างต้องศึกษาระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน
- 2.3 ในการชุดปรับพื้นที่แปลงต้องมีช่างควบคุมงานอย่างไร้ข้อผิดพลาด
- 2.4 ในการตรวจรับงานคณะกรรมการจะต้องตรวจรับงานให้เป็นไปตามรูปแบบรายการที่กำหนดของแต่ละแปลง

3. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ครัวเรือนต้นแบบมีความภาคภูมิใจในโครงการฯมีความสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้ประชาชนและครัวเรือนผู้เข้าร่วมโครงการฯได้นำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในพื้นที่ของตนเองเป็นคลังอาหารของชุมชน /เป็นศูนย์แบ่งปันเมล็ดพันธุ์ของชุมชน

5. ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและการพัฒนาเรื่องนั้น ทำให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนได้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดซื้อจัดจ้างตามรูปแบบงานก่อสร้างชลประทานมากยิ่งขึ้น



4. ปัญหา/วิธีการแก้ไข

ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการฯ

- 4.1 การดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ตามรูปแบบงานก่อสร้างของชลประทาน เป็นงานใหม่ซึ่งเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนไม่มีความรู้ ความชำนาญในการจัดซื้อ จัดจ้าง และดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างตามความเข้าใจของตนเองซึ่งบางประเด็นทำให้ไม่ถูกต้องตามระเบียบ แนวทางการแก้ไขปัญหาได้รับคำแนะนำจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและคลังจังหวัด
- 4.2 ไม่มีผู้รับจ้างเนื่องจากผู้รับจ้างบางรายได้ดำเนินการชุดปรับรูปแบบแปลงแล้วประสบภาวะขาดทุน แนวทางการแก้ไข หาผู้รับจ้างใหม่/ผู้รับจ้างต่างอำเภอ

องค์ความรู้ ถอดบทเรียนการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคกหนองนา โมเดล”

เจ้าขององค์ความรู้นางญาณีฐา ออร์นศิริพงษ์ พัฒนาการอำเภอเมืองแพร่

เทคนิคการ ขับเคลื่อนหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียง

โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เป็นไม้แรกองงานพัฒนาชุมชน หากเราสามารถวางรากฐานหมู่บ้านให้มีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว เราสามารถต่อยอดงานพัฒนาชุมชนต่างๆ เข้ามาในหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ



ขั้นตอนการดำเนินงาน



1

กำหนดเป้าหมายหมู่บ้าน
ในการดำเนินโครงการฯ

2

ผู้นำหมู่บ้านชี้แจงรายละเอียดโครงการฯ
ให้สมาชิกหมู่บ้านได้ทราบ และเปิดรับ
สมัครครัวเรือนที่พร้อมเข้าร่วมโครงการฯ
จำนวน 30 ครัวเรือน

3

จัดเวทีสัมมนาการเรียนรู้
วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

4

จัดเวทีการทำแผนพัฒนา
วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

5

จัดเวทีการขับเคลื่อนกิจกรรม
พัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

6

จัดเวทีถอดบทเรียนและประเมินผล
การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

จัดตั้งกลุ่มอาชีพ ด้วยหลักการมีส่วนร่วม

6

ขั้นตอน

จัดการความรู้

เพื่อให้เกิดกระบวนการ
ทำงาน
เกิดผลสัมฤทธิ์
เกิดการมีส่วนร่วม
ภายในชุมชน

1. ประสานกลุ่มเป้าหมาย

2. เวทีประชุมสร้างความเข้าใจ
แลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับกลุ่มเป้าหมาย

3. วิเคราะห์ SWOT ร่วมกับ
กลุ่มเป้าหมาย

4. แต่งตั้งคณะทำงาน /
ขับเคลื่อนกิจกรรมกลุ่มอาชีพ

5. ติดตามผลการดำเนินงาน

6. สรุปผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์ที่ได้จากการตั้งกลุ่ม
สืบสานรักษาต่อยอดกลุ่มอาชีพ ทำงานเป็นทีมและได้รับความร่วมมือ
เกิดการเรียนรู้ "พี่สอนน้อง" มีกลุ่มอาชีพกับลอน/กลุ่มออมทรัพย์



ปลูกผักสวนครัว บริโภคปลอดภัย ห่างไกลโควิด-19

การน้อมนำแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สู่แผนปฏิบัติการ 90 วัน ปลูกผักสวนครัวเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารโดยมีภารกิจกระตุ้นให้ประชาชนปลูกพืชผักสวนครัวบริโภคในรั้วบ้าน คลายความกังวลด้านการบริโภค ในช่วงโควิด-19 และยังมีอาหารปลอดภัยกินในระยะยาว

ขั้นตอนการจัดการความรู้



1. ประชุมร่วมกับผู้นำ และวางแผนในการสนับสนุนส่งเสริมแก่ประชาชนในหมู่บ้าน

3. สำรวจครัวเรือนที่ต้องการปลูกผักในบ้าน ครัวเรือนที่ปลูกผักอยู่แล้ว และพร้อมที่จะแบ่งปันเมล็ดพันธุ์ผัก รับประทานพันธุ์ผัก นำมาแจกจ่าย แบ่งปัน แลกเปลี่ยน

2. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในหมู่บ้านรับรู้ถึงแนวทางในการปลูกผักสวนครัวไว้บริโภคเพื่อสุขภาพที่ดีของตนเอง ครอบครัว และเป็นคลังอาหารในภาวะที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

4. ติดตาม ประสานงาน และให้คำแนะนำช่วยเหลือ

ผลลัพธ์

ประชาชนในพื้นที่ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการที่จะทำการเพาะปลูกพืชผักสวนครัวปลอดสารพิษ ลดค่าใช้จ่าย คลายความกังวลด้านการบริโภค ในช่วงโควิด-19และยังมีอาหารปลอดภัยกินในระยะยาวได้ ตลอดไป



เทคนิคการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ สู่ความยั่งยืน



ขั้นตอนการจัดการความรู้

1

พิจารณาและคัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมาย

2

ประสานและเชิญผู้นำและคณะกรรมการหมู่บ้าน ประชุมชี้แจง แนวทางและวางแผนการดำเนินงาน

5

จัดทำแผนพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

3

ผู้นำประชาสัมพันธทางหอกระจายข่าว ให้ประชาชนในหมู่บ้านรับทราบ เตรียมความพร้อม เข้าร่วมโครงการ โดยคัดเลือกครัวเรือนพัฒนาต้นแบบจำนวน 30 ครัวเรือน

4

จัดสัมมนาการเรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างความเข้าใจ และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ



5.1 วิเคราะห์ข้อมูลของครัวเรือน เพื่อส่งเสริมการจัดทำแผนชีวิตของครัวเรือน วิเคราะห์ข้อมูลของชุมชนสำหรับนำไปเป็นเครื่องมือ

และจัดทำหรือทบทวน/ปรับแผนพัฒนาหมู่บ้านเพื่อใช้ในการกำกับทิศทางการพัฒนาหมู่บ้านต่อไป

5.2 จัดทำแผนการขับเคลื่อนการพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลและ ครัวเรือน รวมถึงระดับชุมชน

6

การขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมฝึกอบรมด้านอาชีพ



7

ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกันของครอบครัวพัฒนา 30 เชื่อมโยงกับพื้นที่ครัวเรือน เป้าหมายพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้ “โคกหนองนา โมเดล” ด้วยการร่วมเรียนรู้สู่การปฏิบัติ ผ่านกิจกรรม เอามื้อสามัคคี



8

สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน



สร้างสรรค์ชุมชนให้พึ่งตนเอง ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก เสริมสร้างประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล

เจ้าขององค์ความรู้ : นางสาวเจนจิรา สารพันธ์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองแพร่

การสนับสนุนให้หมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมที่สามารถเรียนรู้ และพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

ขั้นตอน
การจัดการความรู้



1) ประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจผู้นำ
และสมาชิกในชุมชน เพื่อให้เข้าใจ
การทำงานร่วมกัน



2) จัดตั้งคณะ
ทำงานและแบ่ง
หน้าที่ความรับผิดชอบ



3) ประสาน
และติดตาม
การทำงาน
ทุกระยะ



4) ประสานภาคี
สนับสนุนการดำเนินงาน
ร่วมกัน



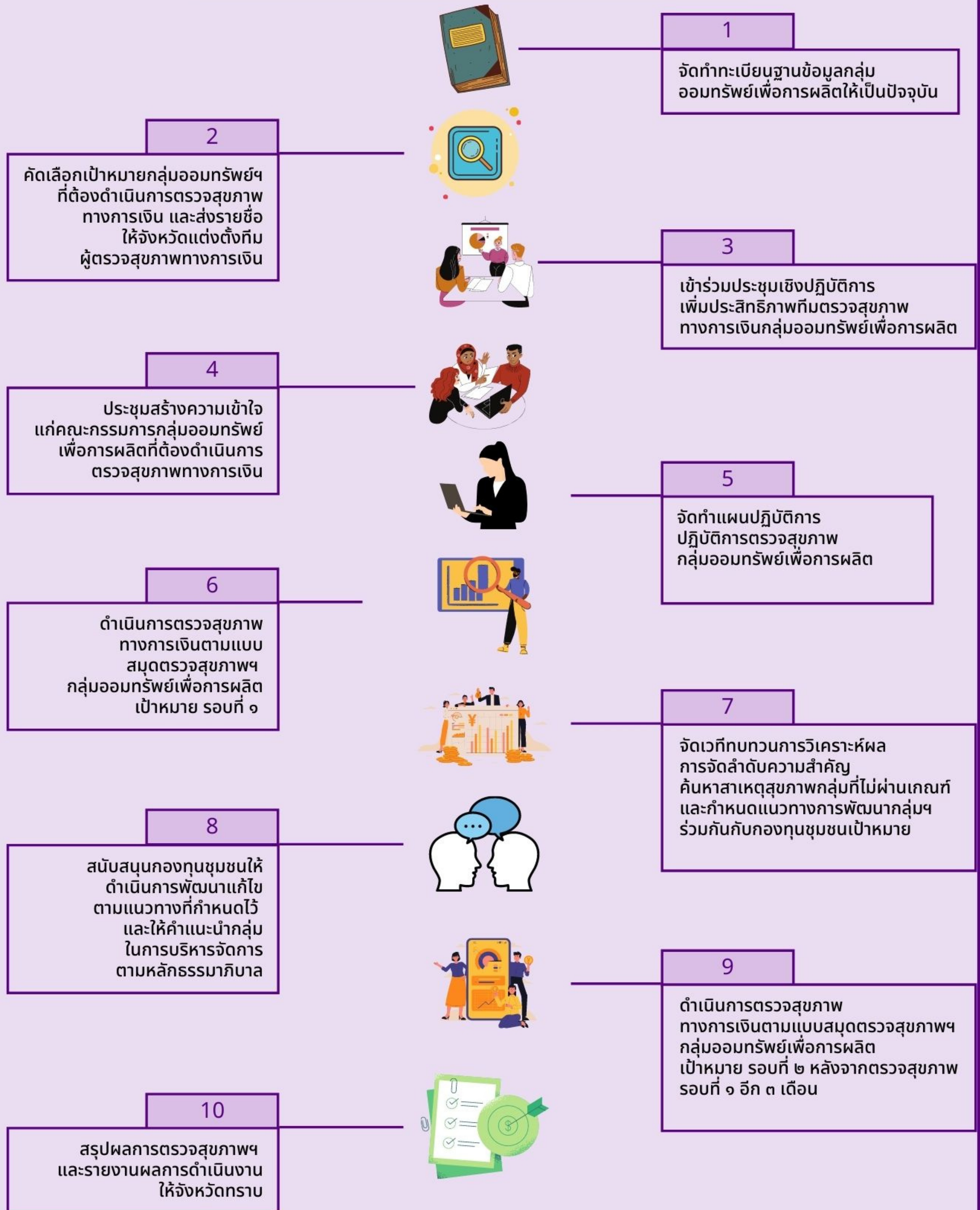
ผลลัพธ์ที่ได้

- 1) หมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมที่รับผิดชอบได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมกิจกรรมการอบรมเกือบทุกโครงการของกรมฯ
- 2) หมู่บ้านได้รับโอกาสให้เข้าร่วมจัดแสดงสินค้าออนไลน์ ภายในงาน Virtual Event 9 เส้นทาง 9 อารยธรรม มรดกวัฒนธรรมท่องเที่ยววิถีไทย



การดำเนินงานตรวจสอบสุขภาพ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ขั้นตอนการดำเนินงาน



การขับเคลื่อนหมู่บ้านสัมมาชีพชุมชนแบบบูรณาการ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง



นางสาววติยา ฤาชา นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

บทบาทของพัฒนากรในฐานะเพื่อนคู่คิดกับชาวบ้าน และต้องการเห็นประชาชนมีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และอยู่ในชุมชนได้อย่างมีความสุข จึงนำกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนหมู่บ้านสัมมาชีพชุมชนแบบบูรณาการ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งกรมการพัฒนาชุมชนได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2560 ด้วยการให้ชาวบ้านสอนชาวบ้านในสิ่งที่เขาอยากทำ ฝึกปฏิบัติจริงให้สามารถนำไปเป็นอาชีพได้



ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครัวเรือนเป้าหมายมีการรวมกลุ่ม และจัดตั้งกลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชนขึ้น โดยใช้ชื่อว่า กลุ่มสัมมาชีพชุมชนบ้านบุญเจริญ หมู่ที่ 1 ตำบลแม่หล่าย และมีที่ทำการกลุ่มชื่อว่า “ศูนย์สัมมาชีพ หมู่ที่ 1 ชุมชนบ้านบุญเจริญ” ตั้งอยู่ภายในบริเวณอาคารเนกประสงค์ของหมู่บ้าน ต่อมากลุ่มได้ไปขึ้นทะเบียนผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP และจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนต่อไป ในฐานะผู้สนับสนุนมีการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ด้วยการจัดทำเพจ Facebook ที่ชื่อว่า สัมมาชีพชุมชนบ้านบุญเจริญ หมู่ที่ 1 ตำบลแม่หล่าย อำเภอเมืองแพร่ ซึ่งกลุ่มก็ได้ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง และสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

- 1) คัดเลือกหมู่บ้าน ที่ผู้นำมีความพร้อม มีส่วนร่วม และเห็นความสำคัญ (หัวใจ ใจสู้)
- 2) คัดเลือกปราชญ์ชุมชนด้านอาชีพ ที่มีความมุ่งมั่น มีความเต็มใจ และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยให้หมู่บ้านคัดเลือกมาจากเวทีประชาคมหมู่บ้านละ 1 คน เพื่อเข้าฝึกอบรมหลักสูตร "วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ" ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน
- 3) สร้างทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านให้มีความพร้อม โดยปราชญ์ชุมชนที่ผ่านการอบรมและผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับจังหวัด มาคัดเลือกวิทยากรสัมมาชีพชุมชนเพิ่มอีก 4 คนรวมเป็นทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนของหมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 5 คน โดยมีพัฒนากรเข้าร่วมคัดเลือกด้วย
- 4) พัฒนากำหนดหน้าที่เป็นผู้ประสาน และสนับสนุนให้มีการจัดเวทีประชุมเตรียมความพร้อมของทีมสัมมาชีพชุมชน โดยให้ปราชญ์ที่ผ่านการอบรมเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้
- 5) คัดเลือกครัวเรือนเป้าหมาย ที่ต้องการเข้ารับการอบรมฝึกปฏิบัติอาชีพตามโครงการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน ด้วยการคัดเลือกครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อยาได้ต่ำกว่า 38,000 บาท/คน/ปี มาเป็นลำดับแรกก่อน ซึ่งบ้านบุญเจริญ หมู่ที่ 1 ตำบลแม่หล่าย มีครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ข้อดังกล่าว จำนวน 5 ครัวเรือน ให้ได้เข้ารับการฝึกปฏิบัติอาชีพเป็นลำดับแรกก่อน และหาตัวแทนครัวเรือนที่สมัครใจและตั้งใจ แสดงความประสงค์เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติอาชีพ รวม 20 คน พร้อมสอบถามครัวเรือนมีความสนใจต้องการฝึกอาชีพอะไร หรือต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพหรือไม่
- 6) ดำเนินการฝึกอบรม ด้วยการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การวิเคราะห์ข้อมูลครัวเรือน เพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาตนเอง และฝึกปฏิบัติอาชีพตามความต้องการ (การแปรรูปอาหาร ทำหมูกระจก) และมีหน่วยงานภาคีเข้ามาให้การสนับสนุน เช่น วิทยาลัยชุมชน กศน. เกษตร และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จนพัฒนาเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครัวเรือน และต่อยอดสู่การรวมกลุ่ม จัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชนที่มีความเข้มแข็ง และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น การออกแบบแพคเกจให้ทันสมัย ทำให้เศรษฐกิจครัวเรือนมีความมั่นคง และประชาชนใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนได้อย่างมีความสุข
- 7) ศึกษาดูงาน ณ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์เรียนรู้ หรือบ้านปราชญ์ชุมชน แล้วนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในครัวเรือน และปฏิบัติจริงที่บ้านของตนเอง จนนำไปสู่ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างดีเด่นระดับอำเภอเมืองแพร่ ในปี พ.ศ. 2560

การขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียง



ขั้นตอนการจัดการความรู้

1. พิจารณาคัดเลือกหมู่บ้าน
เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

2. ประสานเชิญผู้แทนหมู่บ้านที่ได้
คัดเลือกไว้หมู่บ้านละ 3 คน
มาประชุมสร้างความเข้าใจ
และกำหนดรูปแบบของการ
ถ่ายทอดความรู้สู่กลุ่มเป้าหมาย

3. ประชาสัมพันธ์
ให้ประชาชนในหมู่บ้าน
รับทราบ และคัดเลือก
ครัวเรือนต้นแบบ
จำนวน 30 ครัวเรือน
เพื่อเข้าร่วมดำเนินกิจกรรม
กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน
ตามแนวทางของกรมการ
พัฒนาชุมชน

4. จัดสัมมนาการเรียนรู้
วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

ผลลัพธ์ที่ได้

คนในชุมชนมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย มีความสามารถในการส่งเสริมให้คนในหมู่บ้านอ่อน
นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกระดับ ทำให้ไม่มีปัญหาความขัดแย้ง
ทุกครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

การขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

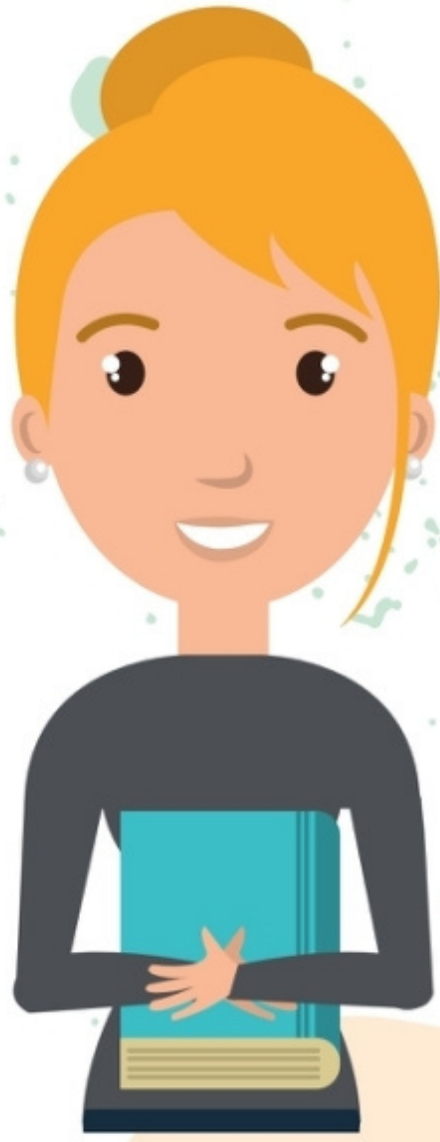
เจ้าขององค์ความรู้ : นายทง อริยะวงศ์ทอง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองแพร่



อำเภอร้องกวาง

- นางพัชรินทร์ อยู่ภักดี
(พัฒนาการอำเภอร้องกวาง)
- นางจุฬากรณี รอดเมือง
- นางสาวนิตา มาอุ่น
- นางธัญพร บัทรแก้ว
- นางสาวชติยาพร ถาคำ
- นางกัญชพร อุบลน้อย

การแก้ไขปัญหาอันนำไปสู่หนี้ของเงิน ทุนหมุนเวียนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี



ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำ ในการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้

ในการจัดสรรเงินกองทุนฯ ที่เป็นนโยบายของรัฐบาล มักจะเป็นนโยบายที่เร่งด่วนวัดผลในระยะแรกด้วยเป้าหมายของปล่อยเงินทุนหมุนเวียนให้ได้มากที่สุด ด้วยความเร่งด้วย รีบเร่ง และมุ่งสู่เป้าหมายให้ได้มากที่สุด ปัญหาที่จะตามคือ หนี้ค้างชำระ ซึ่งจะทำอย่างไรให้ตามเป้าหมายและมีหนี้ค้างชำระน้อยที่สุด หรือไม่ก่อให้เกิดหนี้ในระยะยาว



วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

- ประชุมเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทุกคน ให้มีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน
- ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในการประชุม
- ประชุมร่วมกับสมาชิกชมรมสตรีอำเภอหรือกิ่งกวางประจำทุกเดือน
- มอบหมายให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนออกติดตาม ดูความเป็นไปของสมาชิกกองทุนบทบาทสตรีที่ประสงค์จะขอกู้ยืมเงินหมุนเวียน
- มีการสอนให้สมาชิกกองทุนบาทสตรีวิเคราะห์ต้นทุน และจัดทำแผนการตลาดของกลุ่ม
- โครงการฯ ที่เสนองบประมาณ ไม่ได้ได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการฯ ระดับอำเภอ ทุกอำเภออยู่ที่ความเป็นไปได้และข้อเท็จจริงในการนำเสนองานขอเงินกู้ยืม

- การติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเพื่อส่งเสริม สนับสนุนและคอยให้คำแนะนำ ปกป้อง กำกับดูแลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลทุกตำบล
- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ ร่วมกับผู้นำชุมชน ระดับตำบลร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามเห็นในระดับตำบล

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

- 1) การติดตาม ดูความเป็นไปของสมาชิกกองทุนบาทสตรีที่ประสงค์จะขอกู้ยืมเงินหมุนเวียน ก่อนการประชุมของความเห็นชอบ
- 2) การสอนให้กลุ่มวิเคราะห์ต้นทุน และจัดทำแผนการตลาดของกลุ่ม
- 3) สนับสนุนให้คณะอนุกรรมการฯ ระดับอำเภอ ใช้ศักยภาพ ความรู้ และประสบการณ์ ช่วงสมาชิกกลุ่มๆ ในการวิเคราะห์ความเป็นไปของกลุ่ม

ข้อพึงระวัง

การตัด ลด หรือไม่ให้เป็นกู้แก่สมาชิก ต้องพูดอย่างสุภาพ เคารพกำลังใจ และชี้ช่องทางออกให้กับสมาชิกที่กู้ยืมเงิน



ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- 1) เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ต้องเป็นที่ปรึกษาและสอนแนะการวิเคราะห์ต้นทุน และแผนการตลาดให้กับสมาชิกกองทุนบาทสตรีที่ประสงค์จะขอรับเงินหมุนเวียน
- 2) คณะอนุกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ ร่วมกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ได้ออกไปติดตามการดำเนินงานของสมาชิก ว่ามีความพร้อมในการประกอบอาชีพที่ขอรับเงินสนับสนุนหรือไม่
- 3) ความตั้งใจจริงของคณะอนุกรรมการฯ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ

ปัญหาและวิธีการแก้ไข

- 1) การจัดสอนแนะงานเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนให้กับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนเพื่อนำไปถ่ายทอดให้กับสมาชิกกองทุนบาทสตรี
- 2) การสอนการวิเคราะห์ต้นทุน และแผนการตลาด เป็นสาระที่สำคัญในการเขียนโครงการที่จะเสนองานขอรับเงินสนับสนุนเงินหมุนเวียน
- 3) การมีระบบและกลไกการติดตามการดำเนินงาน และการติดตามหนี้ที่เป็นรูปธรรมและทำตามบทบาทหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ทำให้ได้รับความไว้วางใจ ความเชื่อถือ และศรัทธาต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและ พัฒนาเรื่องนั้น

อำเภอวังทองที่หนี้ค้างชำระน้อยที่สุดของจังหวัดแพร่ คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของวงเงินที่ขอรับการสนับสนุน



นางพัชรินทร์ อนุรักษ์ดี
พัฒนาการอำเภอ

โคกหนองนา โมเดล ต้นแบบแห่งการพัฒนาคุณภาพชีวิต



ที่มาและเป้าหมายของการจัดการองค์ความรู้

แนวคิดการจัดการน้ำ “โคก หนอง นา โมเดล” นี้ เป็นการทำเกษตรในพื้นที่ขนาดจำกัด หรือขนาดเล็ก เป็นการกักเก็บน้ำไว้ทั้งบนดิน (ด้วยหนอง คลองไส้ไก่ และคันนา) และใต้ดิน (ด้วยป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง) ตามแนวพระราชดำริของในหลวง ร.๙ โดยเฉพาะในพื้นที่จำกัด อย่างน้อยเพียง ๖ ไร่ หรือ 15 ไร่ แล้วแต่นขนาดของที่ดินตามสภาพความเหมาะสม กรมการ พัฒนาชุมชนได้กำหนดแบบมาตรฐาน โคก หนอง นา โมเดล เป็นโมเดลต้นแบบสำหรับที่ดินขนาดแบบ ๖ ไร่ 5 ไร่ หรือ 10-15 ไร่ ที่เป็นโมเดลพื้นที่ขนาดเล็ก นำมาปรับใช้ตามสภาพภูมิสังคม

กระบวนการจัดทำ

- การนำโมเดล โคก หนอง นา เริ่มดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้
- ขั้นตอนที่ 1 เข้ารับการอบรมและ ออกแบบพื้นที่
 - ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการปรับรูปแบบตามแบบแปลน
 - ขั้นตอนที่ 3 ใช้วัสดุดินที่มี เช่น วัชพืช ใบไม้ ทำธนาคารใบไม้ เพื่อทำให้เกิดปุ๋ย น้ำหมักพด.2
 - ขั้นตอนที่ 4 เข่มดินด้วยฟาง เพื่อทำให้ดินที่มีความแห้งแล้งมีความชุ่มชื้น
 - ขั้นตอนที่ 5 ปลูกพืชผักสวนครัว เตรียมความพร้อมโดยการทำด่างไม้เคี้ยว และเพาะเมล็ดพืช
 - ขั้นตอนที่ 6 การกักเก็บน้ำของคลองไส้ไก่ ทำให้พื้นที่เดิมสามารถเก็บน้ำได้

วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

รวบรวมความรู้จาก 2 ประเภท

1. ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) ซึ่งเป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์การทำงาน เกษตรที่มีอยู่ในตัวครัวเรือนพื้นที่ต้นแบบ หรือเจ้าของแปลง
2. ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) รวบรวมความรู้จากเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง



ผลที่ได้รับ

1. ทำให้เกิดครัวเรือนต้นแบบสามารถถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญ ที่ได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง
2. ทำให้มีพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น เป็นต้นแบบได้
3. ทำให้มีผักสวนครัวบริโภค ปลอดภัยปลอดภัยค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต
4. ครัวเรือนต้นแบบสามารถนำไปถ่ายทอด นักพัฒนาพื้นที่ต้นแบบนำไปปรับใช้ได้



ปัจจัยความสำเร็จ

1. นำหลักการ “การเก็บน้ำ, บำรุงดิน” ในดินของตนเองเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งมาสร้างให้เกิดแหล่งเรียนรู้
2. ในช่วงเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา (Covid-19) ทำให้เกิดครัวเรือนต้นแบบพัฒนาพื้นที่ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร สามารถลดรายจ่าย
3. การนำแนวคิด “สิ่งที่เกิดจากการปฏิบัติจริง” เป็นต้นแบบได้
4. การทำ โคก หนอง นา โมเดล “ต้องใช้เวลา อย่าใจร้อน”



เทคนิคการจัดซื้อ/จัดจ้างโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” โดยวิธีเฉพาะเจาะจง



ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2563 เห็นชอบและอนุมัติแผนงาน/โครงการภายใต้แผน
ฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ใช้กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการพัฒนาชุมชนดำเนินงานโครงการ
พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” โดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์สู่การปรับโครงสร้าง
“โคก หนอง นา โมเดล” ในระดับครัวเรือน และจังหวัดแพร่ได้อนุมัติโครงการดังกล่าวให้สำนักงานพัฒนาชุมชน
อำเภอดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในระดับพื้นที่



วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

- 1) ศึกษาแนวทาง/คู่มือการดำเนินงาน
- 2) ศึกษาพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 3) ขอความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งที่เป็นพื้นที่ดำเนินการในการ
- 4) ลงพื้นที่พร้อมกับช่าง เจ้าของแปลง และผู้รับจ้าง ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินการ
- 5) ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามคู่มือการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

- 1) ประสานงานกับหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อสร้างเครือข่าย
ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 2) ศึกษาหาตัวอย่าง/รูปแบบการจัดซื้อจัดจ้างที่มี
ลักษณะใกล้เคียงกับโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการ
พัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่
“โคก หนอง นา โมเดล”



ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การดำเนินงานในพื้นที่พบปัญหาที่หลากหลาย
แตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่ การบูรณาการการ
ทำงานร่วมกันของหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จึง
เป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตาม
โครงการ

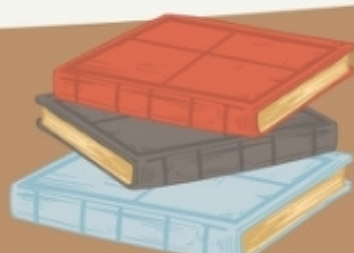
ปัญหาและวิธีการแก้ไข

- 1) แนวทางในการดำเนินงานจากส่วนกลางไม่มีความชัดเจนและ
มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา แนวทางแก้ไข ปัญหา ประชุม/หารือ
ผู้บังคับบัญชา ผู้รับผิดชอบงานระดับจังหวัดและกรม
- 2) ผู้รับจ้างไม่สามารถดำเนินงานตามสัญญาได้ พบปัญหา
ระหว่างดำเนินงาน แนวทางแก้ไข ปัญหา ประชุมคณะกรรมการและ
ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน



ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและพัฒนาเรื่องนั้น

สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและเบิกจ่ายเงินตามโครงการได้ทันเวลา บรรลุตามเป้าหมายของโครงการ
เจ้าของแปลงพึงพอใจกับรูปแบบแปลงและระยะเวลาดำเนินการตามโครงการ



นางสาวนิตา มาอุ่น
นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอร้องกวาง

สร้างเครือข่ายกระจายการปลูกผัก

ที่มาและเป้าหมายของการจัดการองค์ความรู้

มนุษย์ อยู่ร่วมกันเป็นสัตว์สังคม เป็นกลุ่ม เป็นชุมชน ถ้ามีการบริหารจัดการที่ดี สามารถทำให้คนจับเคลื่อนกิจกรรมด้วยพลังที่มีในชุมชน โดยการใช้พลังในรูปของเครือข่าย ส่วนในเรื่องของการเกษตร การปลูกผัก ทุกคนสามารถทำได้แต่อาจทำได้ไม่เต็มที่หรือประสบผลสำเร็จได้ผลผลิตที่ไม่เท่าที่ควร จึงมีแนวคิดเรื่อง การสร้างเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือกัน ทั้งในด้านความรู้และประสบการณ์



วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

1. การรวบรวมองค์ความรู้เรื่องเกษตรกรรมในชุมชน
2. การสร้างเครือข่ายเกษตรกร ในชุมชน
3. การกระจายเครือข่ายองค์ความรู้ สู่ชุมชน



ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

1. การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เช่นการปลูกผักคนละชนิดเพื่อนำมาแลกเปลี่ยนกัน
2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ลดภาระความเครียด เพราะมีเพื่อนร่วมอุดมการณ์

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

กลุ่มคนปลูกผักกัน ได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีคุณค่า รวมทั้งสมาชิกที่เข้ามาแสดงความคิดเห็น การสนับสนุนให้กำลังใจ ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องพืชผักเพิ่มพูนขึ้น มีการสร้างสัมพันธ์ทางอันงดงาม มีความเอื้ออาทรในการแบ่งปัน ความเป็นมิตรภาพแสดงความรัก ความปรารถนาดีช่วยเหลือสนับสนุน ซึ่งกันและกันอย่างความเป็นกันเองจากมิตรเพื่อสร้างสรรค์เครือข่ายร่วมกัน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีการแลกเปลี่ยนกันอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยง



ปัญหาและวิธีการแก้ไข

ปัญหาทางธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง ลม น้ำท่วม แมลง วิธีการแก้ไขปัญหา โดยการศึกษา การเตรียมความพร้อม การปลูกพืชให้เหมาะกับฤดู ฯลฯ



ผลสัมฤทธิ์จากการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเรื่องนี้

1. ประชาชนมีผักกินหลากหลายชนิดจากเพื่อนๆ แบ่งปันกัน
2. การสร้างแรงจูงใจในการส่งเสริมการปลูกผักในชุมชน
3. เป็นการสร้างพลังของชุมชนโดยการขับเคลื่อนของเครือข่ายในชุมชน
4. ประชาชนสร้างธนาคารอาหารให้กับครัวเรือนและชุมชนพึ่งตนเองได้





การส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัวในชุมชนเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร

ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

ได้มีการนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในระดับครัวเรือนมาใช้โดยการส่งเสริมให้มีการปลูกผักสวนครัวทุกครัวเรือน เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารในระดับครอบครัว และชุมชน โดยเน้นการพึ่งตนเอง และความสามัคคีของคนในชุมชน



วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้ (อริบางพอลังเขป)

- พัฒนาร่วมกับผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำอ.ร. คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้านและกลุ่มหรือองค์กรต่างๆในชุมชน ประชุมและวางแผนการขับเคลื่อนการส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวทุกครัวเรือน เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร และจัดตั้งเป็นชุดปฏิบัติการหมู่บ้าน
- ส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัวในชุมชนเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร
- ติดตามผลความก้าวหน้าการส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัวในชุมชนเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

- 1) ชุดปฏิบัติการหมู่บ้าน ต้องปลูกผักสวนครัวเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ครัวเรือนในหมู่บ้านและสร้างกระบวนการเรียนรู้ระดับบุคคลก่อนลงไปส่งเสริมครัวเรือนภายในหมู่บ้าน
- 2) ให้การสนับสนุนสร้างเครือข่ายจากขงผลในชุมชน มีการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนแบ่งปันพืชผัก สวนครัวและเมล็ดพันธุ์ผัก
- 3) ติดตามและแจ้งมีเงื่อนไขให้กำลังใจครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง

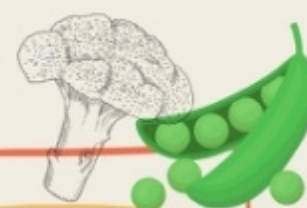


ปัญหาและวิธีการแก้ไข

- 1) ปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง โรคพืช และแมลงศัตรูพืช วิธีการแก้ไขปัญหา โดยการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมในการปลูกและดูแลผัก, การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันในชุมชนในการดูแลพืชผัก สวนครัว, การเลือกปลูกผักตามฤดูกาล เป็นต้น
- 2) ขาดการบูรณาการร่วมกันของชุมชนและหน่วยงานภาคต่างๆ วิธีการแก้ไขปัญหา อาทิ การขับเคลื่อนระดับอำเภอ โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงาน และให้หน่วยงานทุกภาคส่วนมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในชุมชนอย่างจริงจัง

ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและพัฒนาเรื่องนั้น

- 1) ครัวเรือน/ชุมชนมีการปลูกพืชผักสวนครัวในชุมชนเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารและเป็นการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) เป็นการสร้างฐานการเรียนรู้ของชุมชนเกิดศูนย์เรียนรู้ในระดับชุมชน
- 3) เกิดกลุ่มอาชีพปลูกผักสวนครัว สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และสร้างความรัก ความสามัคคี และการเกื้อกูลกันของคนในชุมชน
- 4) เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน



นางสาวรัตติยาพร ถาดำ
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอธัญบุรี

เทคนิคการส่งเสริมการใส่ผ้าไทยให้สนุก

ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

มุมมองและทัศนคติกับผ้าไทย หลากคนอาจจะมีมุมมองที่ทัศนคติแตกต่างกันไปเช่นไม่ชอบใส่ผ้าไทยเพราะผ้าบางชนิด เช่น ผ้าไหมดูแลงจาก เรงไม่ทันสมัยเหมือนผ้าในยุคปัจจุบันที่ใครๆ ก็ใส่กันหรือใส่แล้วไม่มั่นใจ ไม่แน่ใจว่าจะเข้ากับบุคลิกและรูปร่างตัวเองหรือไม่ ซึ่งการรณรงค์กระตุ้นให้เกิดค่านิยมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผ้าไทยผ้าทอพื้นเมืองซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย นอกจากจะเป็นการอนุรักษ์ส่งเสริมผ้าไทย ยังจะก่อให้เกิดการกระจายรายได้ สู้ชุมชน

ขั้นตอนการจัดการความรู้

ศึกษาหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ และรวบรวมเทคนิคเคล็ดลับต่างๆ รวมถึงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การสวมใส่ผ้าไทยในโอกาสวันสำคัญต่างๆ

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

เทคนิคและแนวทางในการทำงานรณรงค์ ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนืองและเน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเป้าหมายหลักโดยเฉพาะกลุ่มสตรี



ปัจจัยแห่งความสำเร็จ การรณรงค์ส่งเสริมประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและการสวมใส่เป็นตัวอย่าง

ปัญหาและวิธีการแก้ไข

อาจจะมีคนที่มีความเห็นต่างหรือทัศนคติ มุมมองการสวมใส่ผ้าไทยที่เห็นต่างเป็นความเห็นส่วนบุคคลต้องพยายามใจเย็นและอธิบายให้เห็นคุณค่าของผ้าไทยโดยเฉพาะผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ประจำจังหวัดก่อนอันดับแรก

ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและพัฒนาเรื่องนั้น กลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติในการสวมใส่ผ้าไทยมากขึ้นเวลาปฏิบัติงานกิจกรรมจะสวมใส่ผ้าไทยเป็นทีมทำให้เห็นว่าเขาได้เห็นคุณค่าของผ้าไทยมากขึ้น



นางกัญพร อุบลน้อย
นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังทอง



อำเภอคลอง

- นางสาวเสาวณีย์ เกียรติศิริถาวร (พัฒนาศึกษาอำเภอคลอง)
- นางสาววนิดา นิยม
- นางสาวพรวิมล ไกรวาริวิไล
- นางสาวจารุภัณฑ์ สุกันธมาลย์
- นางสาววรรณิษา ขัดชุมศรี
- นายศราพงษ์ วงศารัตนศิลป์

การพัฒนาศักยภาพหมู่บ้าน สมาชิกชุมชน

นางสาวเสาวณีย์
เกียรติศิริถาวร
ตำแหน่ง พัฒนาการอำเภอ
ลອງ



หมวดองค์ความรู้ที่บ่งชี้

เทคนิคการสร้างภาพและพัฒนาผู้นำใน การขับเคลื่อนสมาชิกชุมชน

๑. ที่มาและความสำคัญในการ จัดการองค์ความรู้

"งานโครงการสมาชิกชุมชน"

เป็นงานที่ช่วยเสริมสร้างภาพ
ลักษณ์ด้านการส่งเสริมและสร้าง
ความเข้มแข็งด้านอาชีพและรายได้
ให้กับชุมชน

๒. วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

๑. กำหนดองค์ความรู้ ที่จะถอดบทเรียน
โดยคัดเลือกองค์ความรู้
๒. นำความรู้มาใช้ในการสร้างความเข้ม
แข็ง
๓. นำมาประชาสัมพันธ์งานสมาชิก
ชุมชน



ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดความรู้

๓. เทคนิคและแนวทางการทำงาน

- ยึดหลักการมีส่วนร่วม
- ยึดหลักการพึ่งตนเอง
- ยึดหลักการบริหารจัดการกลุ่ม
(๕ ก.)
- ยึดหลักการตลาด

๔. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- มีส่วนราชการให้สนับสนุนสร้างความรู้
ความเข้าใจ
- โครงการมีประโยชน์ และลงถึงครัว
เรือนและชุมชนโดยตรง
- มีนโยบายอื่นๆร่วมเสริมให้เกิดความ
สำเร็จ

๕. ปัญหาและวิธีการแก้ไข

ปัญหา

- ทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสมาชิก
ชุมชน ยังปฏิบัติภารกิจขับเคลื่อนไม่
ชัดเจน

แนวทางแก้ไข

- กรมการพัฒนาชุมชน ควรจัดสรรงบประมาณการประชุม อบรม เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารสมาชิกชุมชนร่วมกัน

๖. ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและการพัฒนา

- เกิดความรู้ความเข้าใจในแนวทางการ
พัฒนาอาชีพ
- เห็นถึงศักยภาพ และทุนทางสังคมของ
ชุมชน
- โครงการสร้างสมาชิกชุมชน ทำให้
เกิดการรวบรวมความรู้หรือทักษะการ
ประกอบอาชีพ



เพิ่มประสิทธิภาพผู้ประกอบการ OTOP เพื่อยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์

การพัฒนากระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ โดยยึดหลัก 4P

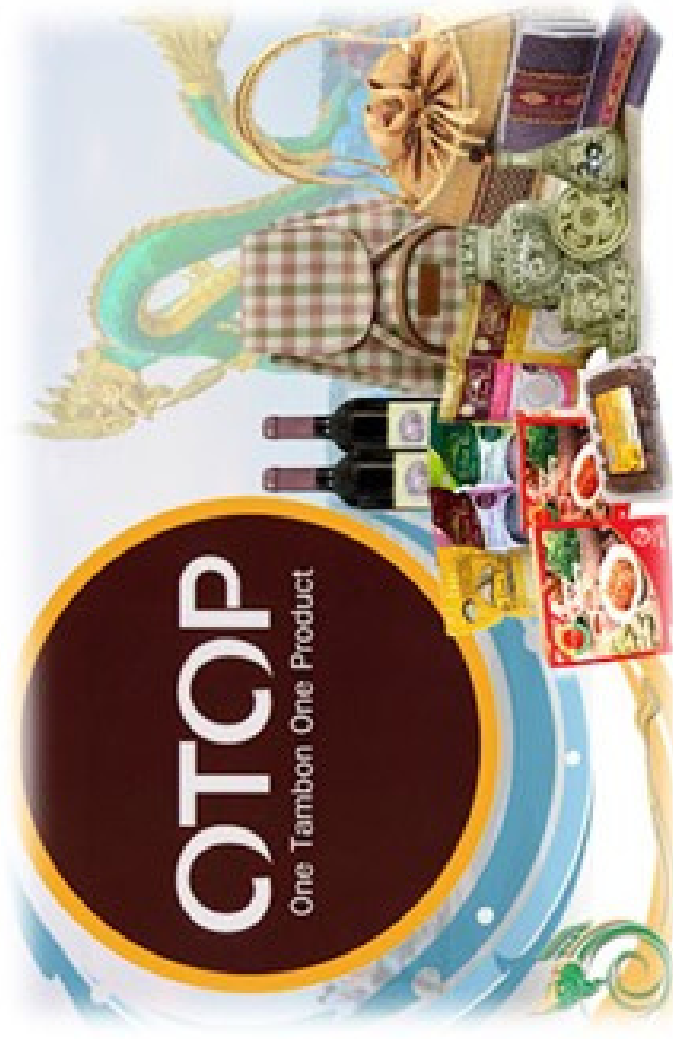
Product
 การพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์
 ให้ตรงความต้องการ
 ของลูกค้า

Price
 ตั้งราคาให้เหมาะสมกับ
 คุณภาพของสินค้า

Place
 ช่องทางการจำหน่าย
 ให้นำสินค้าไปสู่มือลูกค้า

Promotion
 ส่งเสริมการจำหน่าย
 ส่งเสริมการขายเพื่อ
 เพิ่มยอดขาย

นางสาวนิดา นิยม
 นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ





เทคนิคการสร้างความยั่งยืนให้ชุมชนด้วยกระบวนการสัมมาชีพชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง



ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

การพัฒนาอาชีพครัวเรือนด้วยส่งเสริม
การขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เป้าหมาย พัฒนากิจกรรม
การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับปราชญ์ชุมชน เพื่อให้
กลับไปสร้างทีมและจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับครัวเรือน
เป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพในหมู่บ้าน โดยใช้พื้นที่
บ้านปราชญ์ชุมชนหรือศูนย์เรียนรู้ชุมชนเป็นแหล่ง
เรียนรู้



วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

1. คัดเลือกครัวเรือนเป้าหมาย หมู่บ้านละ 20 ครัวเรือน
2. ค้นหาปราชญ์ชุมชนด้านอาชีพ จากหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 5 คน
3. สำรวจและวิเคราะห์อาชีพที่ครัวเรือนเป้าหมายต้องการฝึกอบรม

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. วิทยากรสัมมาชีพชุมชนได้รับการคัดเลือกและยอมรับจากคนในชุมชน มีความเป็นผู้นำ มีใจอาสา เสียสละ มีความรู้ความสามารถและทักษะในการถ่ายทอด และมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ
2. ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน มีความตั้งใจ ให้ความสำคัญและเอาใจใส่ต่อครัวเรือนเป้าหมายและการดำเนินงานตามโครงการ
3. อาชีพที่ครัวเรือนเลือกเป็นอาชีพที่เกิดจากความต้องการของชุมชน และอยู่บนพื้นฐานของบริบทชุมชน มีความเป็นไปได้สูง มีความต้องการของตลาดและมีแหล่งวัตถุดิบในชุมชนหรือชุมชนข้างเคียง

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

- การสร้างความรู้ความเข้าใจกับพื้นที่เป้าหมาย
- การประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่วิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ
- การเตรียมแก่นนำในชุมชน และการคัดเลือกปราชญ์ที่มีความรู้ ความสามารถ เสียสละ และสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับครัวเรือนเป้าหมายได้

นางสาวพรวิมล ไกรวารวิไล
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

การส่งเสริมการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก และชุมชนเข้มแข็งของรัฐบาล ซึ่งได้กำหนดกระบวนการ ขับเคลื่อนที่เริ่มต้นด้วยการพัฒนาทักษะ การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับประชาชนชุมชน เพื่อให้กลับไปสร้างทีม และจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพในหมู่บ้าน



วิธีการ / ขั้นตอนการจัดการความรู้

ขั้นเตรียมการ

1. ศึกษาทำความเข้าใจ แนวทางการดำเนินงาน
2. ทบทวนคำสั่งแต่งตั้งทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชน
3. คัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมาย
4. คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ผ่านกระบวนการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน
5. สสำรวจและวิเคราะห์อาชีพที่ครัวเรือนเป้าหมายต้องการฝึกอบรม
6. สร้างทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน และพัฒนาทักษะการเป็นวิทยากร
7. กำหนดรูปแบบและจัดทำแผนปฏิบัติการ

ขั้นดำเนินการ

ดำเนินงาน สร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้านในรูปแบบการฝึกอบรม ระยะเวลา ๑ วัน

ขั้นหลังดำเนินการ

1. สนับสนุน และกำกับ ติดตาม
2. สนับสนุนให้สถาบันการเงินหรือกองทุนชุมชนจัดระบบบริหาร
3. สนับสนุนส่งเสริมให้ครัวเรือนเป้าหมายที่ผ่านการฝึกอบรม

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

- 1 เทคนิคและแนวทางในการทำงาน
- 2 ข้อพึงระวัง
- 3 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ
- 4 ปัญหาและวิธีการแก้ไข
- 5 ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและการพัฒนาเรื่องนั้น



ภารกิจหลัก : ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน พัฒนาเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

หมวดที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

เทคนิค

วิธีการ/ขั้นตอน

พัฒนากรต้องเข้าใจถึงสถานการณ์ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับชุมชน

ศึกษาทำความเข้าใจคู่มือแนวทางการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

วิทยากรผู้ถ่ายทอดความรู้ (ปราชญ์) สามารถสร้างแรงจูงใจให้พึ่งพาตนเองตามบริบทและภูมิสังคม และปราชญ์เป็นผู้ประสบความสำเร็จจริง

พัฒนากรลงพื้นที่สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กร ภาคีเครือข่ายการพัฒนา

แกนนำ ผู้นำชุมชน องค์กร มีความกระตือรือร้น

พัฒนากรลงพื้นที่ร่วมกับภาคีเครือข่ายการพัฒนา ผูกอบรม จัดทำแผนขับเคลื่อนหมู่บ้าน

ข้อพึงระวัง

ส่งเสริม ติดตาม และประสานภาคีเครือข่ายการพัฒนาให้บริหารจัดการชุมชนอย่างยั่งยืน

การขับเคลื่อนชุมชนต้องเป็นไปตามบริบทและภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ (ค่อยเป็นค่อยไป)

ปัญหา

การบริหารจัดการกลุ่มอย่างเป็นระบบโดยใช้หลัก ๕ ก

ระยะเวลาการดำเนินกิจกรรมค่อนข้างเร่งรัด เพื่อให้สอดคล้องกับการเบิกจ่ายงบประมาณ

การคัดกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ไม่มีรางวัลจูงใจ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ชุมชนขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับอาชีพ สภาพการณ์ สภาพของชุมชน เน้นการพึ่งตนเอง หมู่บ้านสามารถดำเนินการได้จริง

วิธีการแก้ปัญหา

ควรปรับแผนการดำเนินงานให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับห้วงเวลาว่างของคนในชุมชน

ผลลัพธ์

ควรกำหนดเงินรางวัลจูงใจ เพื่อให้ชุมชนมีทุนสนับสนุนพัฒนาหมู่บ้านต่อไป

หมู่บ้าน และครัวเรือน สามารถพึ่งตนเองได้ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เกิดการขยายผล ระดับ คือ คือสามารถเป็นต้นแบบของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ใกล้เคียง ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด

Change for Good

OUR

นางสาววรรณิษา ชัดชุมศรี : สพอ.ลอง

เทคนิคการติดตามลูกค้านี้กองทุนพัฒนาบพทสตริ

ที่มาและ
ความสำคัญ

กองทุนพัฒนาบพทสตริจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำในการ

1. สร้างโอกาสให้สตรีเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับการลงทุน
2. เพื่อการพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรี
3. ส่งเสริม สนับสนุนการจำกัดกิจกรรมในการพัฒนาบพทสตริ

ประโยชน์ขององค์ความรู้

1. สามารถประสานงานให้ลูกค้านี้เข้ามาชำระหนี้หรือรับสภาพหนี้ได้ครบทุกกลุ่ม
2. มีหลักฐานอ้างอิงว่าได้แจ้งเรื่องให้แก่ลูกค้านี้เพื่อรับทราบแล้ว

เทคนิคในการ
ปฏิบัติงาน

1. การประสานงาน
2. การเจรจาสร้าง
ความเข้าใจ

หมวดที่ 3 เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล



กระบวนการ

พัฒนาการผู้รับผิดชอบงาน



พัฒนาการผู้รับผิดชอบงาน

ปัญหา : ลูกค้าไม่อยู่พื้นที่ หรือ ไปทำ
งานยังพื้นที่อื่น
การแก้ไขปัญหา : แจ้งญาติของลูกค้านี้
ให้ช่วยประสานงานกับลูกค้านี้

ขั้นที่ 1 ประสานงานทางโทรศัพท์

- แจ้งกำหนดการให้ลูกค้านี้เข้ามาชำระหนี้
- กรณีลูกค้านี้ไม่รับสาย หรือ ไม่เข้ามาตามกำหนด
จึงดำเนินการในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 4 ติดตามหนี้ที่บ้าน

- ลูกค้านี้ลงลายมือชื่อในหนังสือรับสภาพ
หนี้



พัฒนาการผู้รับผิดชอบงาน
+ ประชานสตรีตำบล



ขั้นที่ 2 หนังสือแจ้งเตือนครั้งที่ 1

- ลูกค้านี้ลงลายมือชื่อรับหนังสือ
- กรณีลูกค้านี้ไม่เข้ามาตามกำหนดจึง
ดำเนินการในขั้นที่ 3

ขั้นที่ 3 หนังสือแจ้งเตือนครั้งที่ 2

- ลูกค้านี้ลงลายมือชื่อรับหนังสือ
- กรณีลูกค้านี้ไม่เข้ามาตามกำหนดจึง
ดำเนินการในขั้นที่ 4



พัฒนาการผู้รับผิดชอบงาน



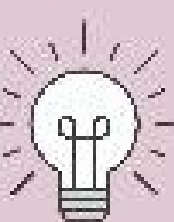
อำเภอสูงเม่น

- นางนัยนันท์ ชุสกุลนิตสินธ์
(พัฒนากิจการอำเภอสูงเม่น)
- นางอดิศร พรหมอยู่
- นางดวงมณี นวลจันทร์
- นางสาวอมรรัตน์ กาทองทุ่ง
- นางมาลี ชัยธิ
- นางสาวจีรนันท์ กำยาน



บริหารองค์กรให้เป็นองค์กรที่งามเด่น
ภาพลักษณ์ดี
บุคลากรมีความสุข

นางนัยนันทน์ ชุสกุลนิติสินธ์
พัฒนาการอำเภอสูงเม่น



วิธีการ/ขั้นตอนการ จัดการความรู้

วิเคราะห์งานแบบองค์รวม วิเคราะห์บุคลากร/ทีมงาน

มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง ออกแบบงาน
และมอบหมายหน้าที่

ควบคุม กำกับ ดูแล

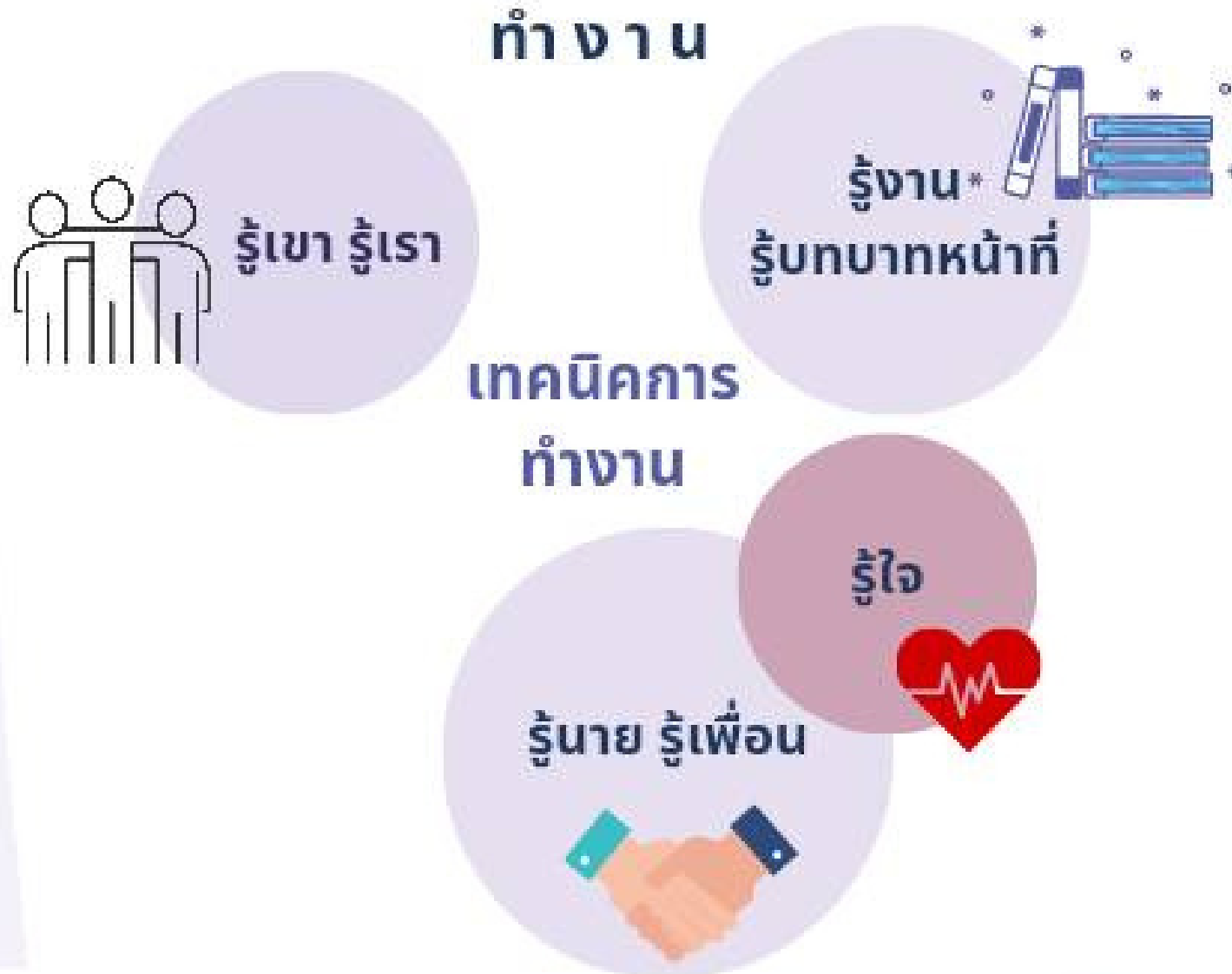
สร้างไลน์กลุ่ม เพื่อการติดต่อสื่อสารที่สะดวก รวดเร็ว

พัฒนาการอำเภอ ต้องพัฒนาองค์ความรู้ให้รู้จริง รู้ชัด
ตัดสินใจรวดเร็ว

สร้างเครื่องมือในการติดตาม ประเมินผล
และสรุปบทเรียนร่วมกัน

ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานทุกวัน อย่าง
น้อยวันละ 1 ครั้ง 2 ช่องทาง

เทคนิคและแนวทางในการ ทำงาน



ปัจจัยแห่งความสำเร็จ



ความยืดหยุ่น

25%

การสื่อสาร

25%

การประสานงาน

25%

ประชาสัมพันธ์เพื่อ
สร้างภาพลักษณ์

25%



ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหา และการพัฒนาเรื่องนั้น

- ภาพลักษณ์องค์กรดี
- เกิดความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา
- งานสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์
- ทีมงานมีความสุขกับการทำงาน



การจัดการความรู้ เศรษฐกิจพอเพียง



นางอดิศร พรหมอยู่
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

แนวทางขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูลหมู่บ้าน



2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

3. จัดเวทีประชาคม



4. ฝึกอบรม แก่แกนนำชุมชน

5. ศึกษาดูงานหมู่บ้านเศรษฐกิจต้นแบบ

6. ประเมินความสุขมวลรวม (GVH)

7. ส่งเสริมอาชีพโดยการสาธิตอาชีพ

ให้ความสำคัญ
ในการตัดสินใจ

สร้างความรู้ความ
เข้าใจ



เทคนิคการ
ปฏิบัติงาน



ให้ความรู้แบบ
เข้าใจง่าย



ประโยชน์ของ
องค์ความรู้

- เป็นแนวทางในการขยายผลต่อไป
- หมู่บ้านได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- นำหลักปรัชญาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง



กองทุน

แม่ของแผ่นดิน

“รวมใจไทยทั้งชาติ พิชัยกษัตริราชด้วยกักดี”



ทุนศักดิ์สิทธิ์
เงินขวัญถุงพระราชทาน



ทุนศรัทธา
เงินบริจาคร่วมสมทบ
ด้วยพลังแห่งศรัทธา



ทุนปัญญา
เงินตั้งกองขงด้วย
วิธีตามภูมิปัญญา
/วิถีของชุมชน

“ทุนตั้งต้นแห่งความดีงาม”

“กองทุนแม่ของแผ่นดิน ทุนตั้งต้นแห่งความดีงาม”

การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นการขยายพลังแห่งความดีของคนใน หมู่บ้าน/ชุมชน เสริมสร้างกระบวนการการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นความรู้ร่วมกันภายในหมู่บ้าน/ชุมชน สนับสนุน กิจกรรม การพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง พึ่งพาตนเอง



ประโยชน์ขององค์ความรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้แก่คนในหมู่บ้าน ตำบล หรืออำเภอสูงเม่น และคนจากพื้นที่อื่นๆ ในทุกด้าน ทุกรูปแบบ เป็นศูนย์กลางที่ ประชาชนทุกคนสามารถเข้ามาเรียนรู้ ค้นคว้าหาความรู้ และ แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือในการพัฒนาตนเองและศูนย์เรียนรู้

เทคนิคการปฏิบัติงาน

1. จัดเวทีประชชนคม
2. จัดประชุม แทนนำ อาสาสมัคร
3. หาทุนเพิ่มเติม
4. สร้าง/ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน

เทคนิคการปฏิบัติงาน

5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในชุมชน ให้มีอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
6. คณะกรรมการบริหารศูนย์กำหนดระเบียบการบริหารศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน
7. ประชาสัมพันธ์และต้อนรับการศึกษาดูงานจากบุคคลต่างๆ



นางดวงมณี นวลจันทร์
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ



การส่งเสริมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เทคนิคการปฏิบัติการ

- ต้องมีประชุมเป็นประจำ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในภารกิจต่างๆ
- สร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้นำ
- เพิ่มค่าตอบแทนตามความเหมาะสมกับภารกิจ

วิธีการทำงาน

- ผู้นำมีความรู้ ความเข้าใจเพื่อเป็นตัวอย่างได้
- ส่งเสริมให้คนในชุมชนเกิดความตระหนักถึงปัญหา และมีความสามารถในการเผชิญหน้าเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้
- สรุปลผลการดำเนินงาน และติดตามผลเป็นระยะๆ

ประโยชน์ขององค์ความรู้

- ทำให้เกิดการตัดสินใจที่ดีและเร็ว
- ทำให้มีแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เข้าใจง่าย
- ไม่ทำให้เกิดการทำผิดเป็นครั้งที่ 2
- ลดการทำงานซ้ำซ้อน
- นำมาประยุกต์ใช้ได้จริง

นางสาวอมรรัตน์ กาทองทุ่ง

นักวิชาการพัฒนาชุมชน
ชำนาญการ



การขับเคลื่อนกิจกรรม



หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประโยชน์ขององค์ความรู้

- หมู่บ้านได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- เป็นแนวทางในการขยายผลต่อไปในอนาคต
- นำหลักปรัชญาไปใช้ในวิถีประจำวันได้จริง

การปฏิบัติงานที่ดี

ให้ความรู้แบบเข้าใจง่าย

สร้างความรู้ความเข้าใจ 

ให้ความสำคัญในการตัดสินใจ



เทคนิคการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มีดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูลหมู่บ้าน

2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

3. จัดเวทีประชาคม

4. ฝึกอบรม แก่แกนนำชุมชน

5. ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์เรียนรู้

6. ประเมินความสุขมวลรวม (GVH)



นางมาลี ชัยธิ

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่



แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล
งานประชาสัมพันธ์งานพัฒนาชุมชนอำเภอสูงเม่น
นางสาวจิรนนท์ กายาน

วิธีการ/ขั้นตอน

รวบรวมข้อมูลข่าวสารกิจกรรม

ให้ครอบคลุมด้วยหลักการ 5W + 1H

You
Tube

เลือกภาพที่ต้องการประชาสัมพันธ์

ให้สอดคล้องกับหัวข้อและเนื้อหาของข่าวที่เขียน

เสนอผู้บังคับบัญชา(พัฒนาการอำเภอสูงเม่น)

เพื่อให้การเห็นชอบ ปรับปรุงแก้ไข และเผยแพร่

Like

รวดเร็ว

เลือกช่องทางการประชาสัมพันธ์
โดยยึดหลัก

ทันเหตุการณ์

ภาพลักษณ์

ที่ดี





อำเภอเด่นชัย

- นางกาญจนา ม่านดี๊ะ
(พัฒนากการอำเภอเด่นชัย)
- นายเทวินทร์ แก้วอินัง
- นางสาวปรียาชนก เสาร์แก้ว
- นายอุเทน พุทธา
- นางสาวศิริลักษณ์ อุปนนไชย

วิเคราะห์ศักยภาพบุคลากร

เพื่อวางระบบการทำงานที่เหมาะสม



ประชุมทีมงานในการจัดทำแผนการขับเคลื่อนงาน

การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณร่วมกัน โดยเน้นความสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม วิเคราะห์ความเสี่ยง ยืดหยุ่น และตอบสนองต่อสถานการณ์ได้อย่างทันเวลา

สะดวก

รวดเร็ว

โปร่งใส

เป็นธรรม



จัดทำระบบข้อมูล

ผู้นำชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน/กลุ่มองค์กร/เครือข่ายอาสาสมัคร เพื่อการวิเคราะห์ ประเมินศักยภาพ/ทุนสังคม ทุนมนุษย์ ทุนทรัพยากร ทุนการเงินชุมชน

ส่งเสริมและพัฒนา

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัยพัฒนาทักษะการใช้ IT ให้เกิดความชำนาญ ด้านการสร้างนวัตกรรมการทำงาน

ควบคุมกำกับดูแล

ประเมินผล ประชาสัมพันธ์ยกระดับภาพลักษณ์องค์กร



การขับเคลื่อนงานให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนพึ่งตนเองได้ภายในปี 2565

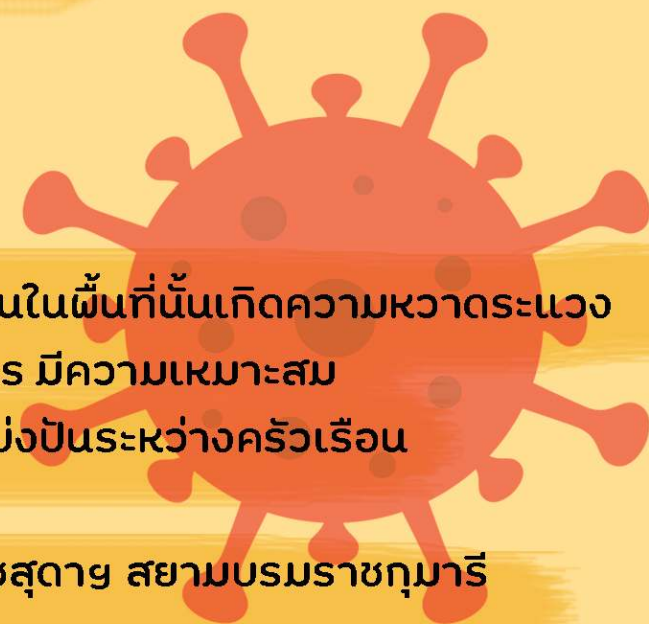


องค์ความรู้

"การปลูกผักสวนครัวเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร" สร้างวัฒนธรรมปลูกพืชประจำครัวเรือน

ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

เนื่องด้วยสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการระบาดของโรคต่างๆ เช่น COVID-19 ทำให้ประชาชนในพื้นที่นั้นเกิดความหวาดระแวง ในความปลอดภัยของการดูแลสุขภาพ ประกอบกับในพื้นที่ครัวเรือนต่างๆ มีพื้นที่ที่พอสมควร มีความเหมาะสม ที่จะทำเกษตรแปลงเล็กปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ไว้เพื่อเป็นการประกอบอาหารหรือทำการแบ่งปันระหว่างครัวเรือน ทำให้ชุมชนนั้นมีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกันของคนในชุมชน จึงได้น้อมนำแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สู่แผนปฏิบัติการ ๓๐ วัน ปลูกผักสวนครัว เพื่อสร้างความมั่นคง ทางอาหาร



ขั้นตอนการจัดการความรู้

ทำเกษตรแปลงเล็กปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ไว้เพื่อเป็นการประกอบอาหารหรือทำการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนกันระหว่างครัวเรือน เรียนรู้วิธีการที่จะทำการเพาะปลูกหรือการดูแลรักษาพืชพันธุ์ให้มีคุณภาพ และไม่เป็นอันตรายปลอดสารพิษและเกิดความมั่นใจในการบริโภค



เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

การเผยแพร่ความรู้ให้กับชุมชนในการกำจัดแมลงศัตรูพืช โดยไม่ใช้สารเคมีและเป็นประโยชน์กันชุมชนที่สามารถทำได้ง่าย เช่นการใช้สารสกัดจากพืช และน้ำหมักที่มีฤทธิ์ในการขับไล่แมลงศัตรูพืช ทำให้ประหยัด ปลอดภัยในการบริโภค

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การเผยแพร่ความรู้ให้กับชุมชนในการกำจัดแมลงศัตรูพืช โดยไม่ใช้สารเคมีและเป็นประโยชน์กันชุมชนที่สามารถทำได้ง่าย เช่นการใช้สารสกัดจากพืช และน้ำหมักที่มีฤทธิ์ในการขับไล่แมลงศัตรูพืช ทำให้ประหยัด ปลอดภัยในการบริโภค



ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและการพัฒนาเรื่อง

ประชาชนในพื้นที่ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการที่จะทำการเพาะปลูก พืชผักสวนครัวปลอดสารพิษ เลี้ยงสัตว์ไว้กินเองภายในครอบครัว ทำให้ลดค่าใช้จ่ายได้ ตลอดไป

- สร้างสรรค์ชุมชนให้พึ่งตน
- ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัว
- เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล
- เสริมสร้างองค์กรให้มีสมรรถนะสูง

นายเทวินทร์ แก้วอินัง
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ



สำนักงานพัฒนาชุมชน
อำเภอเด่นชัย



เทคนิค

การขับเคลื่อนการปลูกผักสวนครัวเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารในระดับครัวเรือน

ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

ประชาชนใช้พื้นที่ของตนเอง
ปลูกพืชผักสวนครัว



ปลูกผักอย่างน้อย 10 ชนิด



เป็นคลังอาหารและแบ่งปัน
เมล็ดพันธุ์ให้แก่ครัวเรือนข้างเคียง



วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้



ประชุมสร้างความเข้าใจ



ตั้งคณะทำงาน



กำหนดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

- สร้างความเข้าใจระดับครัวเรือน
- สื่อสารองค์ความรู้ผ่านสื่อต่างๆ เช่น Line
- ชมเชยและให้รางวัล

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

การทำงาน
เป็นทีม

ได้รับความ
ร่วมมือจาก
ครัวเรือน

เกิดการ
เรียนรู้ใน
การพึ่งพา
ตนเอง

สามารถ
สร้างคลัง
อาหารระดับ
หมู่บ้าน





องค์ความรู้ เทคนิคการพัฒนา หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์



ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

ตามที่กรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินการยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์และเพิ่มช่องทางการตลาด ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความ มั่นคง โดยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน เชื่อมโยงไปสู่การดำเนินงาน โครงการ OTOP ด้วยการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้ เข้มแข็งอย่างยั่งยืนเป็นรากฐานเศรษฐกิจ ของประเทศ



ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

มีส่วนร่วม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เครือข่าย และชุมชน
พัฒนาการเรียนรู้ของคนในชุมชน
สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน

วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

มีการประชุม/กำหนดแผน
ประชุมสร้างความเข้าใจกับกลุ่ม OTOP
ประสาน/ประชาสัมพันธ์/บูรณาการแผน
แจ้ง/ประสาน กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP
นำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายตามงาน/กิจกรรม
ทั้งในระดับตำบล อำเภอ จังหวัดและต่างจังหวัด
สรุปผลการดำเนินงาน นำเสนอต่อ คณะกรรมการ นตผ.อำเภอ



ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ทำงานด้วยหัวใจ และจริงใจ
การให้ความสะดวกแก่กลุ่มที่เข้าร่วมจำหน่ายสินค้า
การสอบถามปัญหาเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าอย่างสม่ำเสมอ
ให้กำลังใจเมื่อกลุ่มประสบปัญหา และร่วมแก้ไขปัญหากที่เกิดขึ้น

ปัญหาและวิธีการแก้ไข

ปัญหาในการรับรู้และการสร้างความเข้าใจในกิจกรรมการดำเนินงาน ควรให้มีการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการประชุมให้มากที่สุด ด้วยตัวแทนในการประชุมบางคนหรือบางกลุ่มไม่กล้าแสดงออก ในเรื่องที่ตนไม่เข้าใจ ทำให้เกิดความคาดเคลื่อนในการสื่อสาร การจัดกิจกรรมการจำหน่ายสินค้าแต่ละครั้งอำเภอเด่นชัย จึงให้ความสำคัญในเรื่องนี้เป็นพิเศษ



นายอุเทน พุทรา

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ



สำนักงานพัฒนาชุมชน
อำเภอเด่นชัย

ขับเคลื่อน... สัมมนาชีพชุมชน

โดย **หลักการมีส่วนร่วม**

6

**ขั้นตอน
จัดการความรู้**

เพื่อให้เกิดกระบวนการ
การทำงานที่เกิดผลสัมฤทธิ์
เกิดการมีส่วนร่วมภายในชุมชน



1 ประสานกลุ่มเป้าหมาย



2 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย



3 วิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จ
ปัญหา อุปสรรค
ในการขับเคลื่อนงาน
ร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย



4 นำข้อมูลที่ได้มาปฏิบัติ

5 ติดตามผลการดำเนินงาน
ร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย



6 สรุปผลการดำเนินงาน

สร้างสรรค์ชุมชนให้พึ่งตนเอง ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก เสริมสร้างประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล

เจ้าขององค์ความรู้ : นางสาวศิริลักษณ์ อุปนันทไชย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเด่นชัย

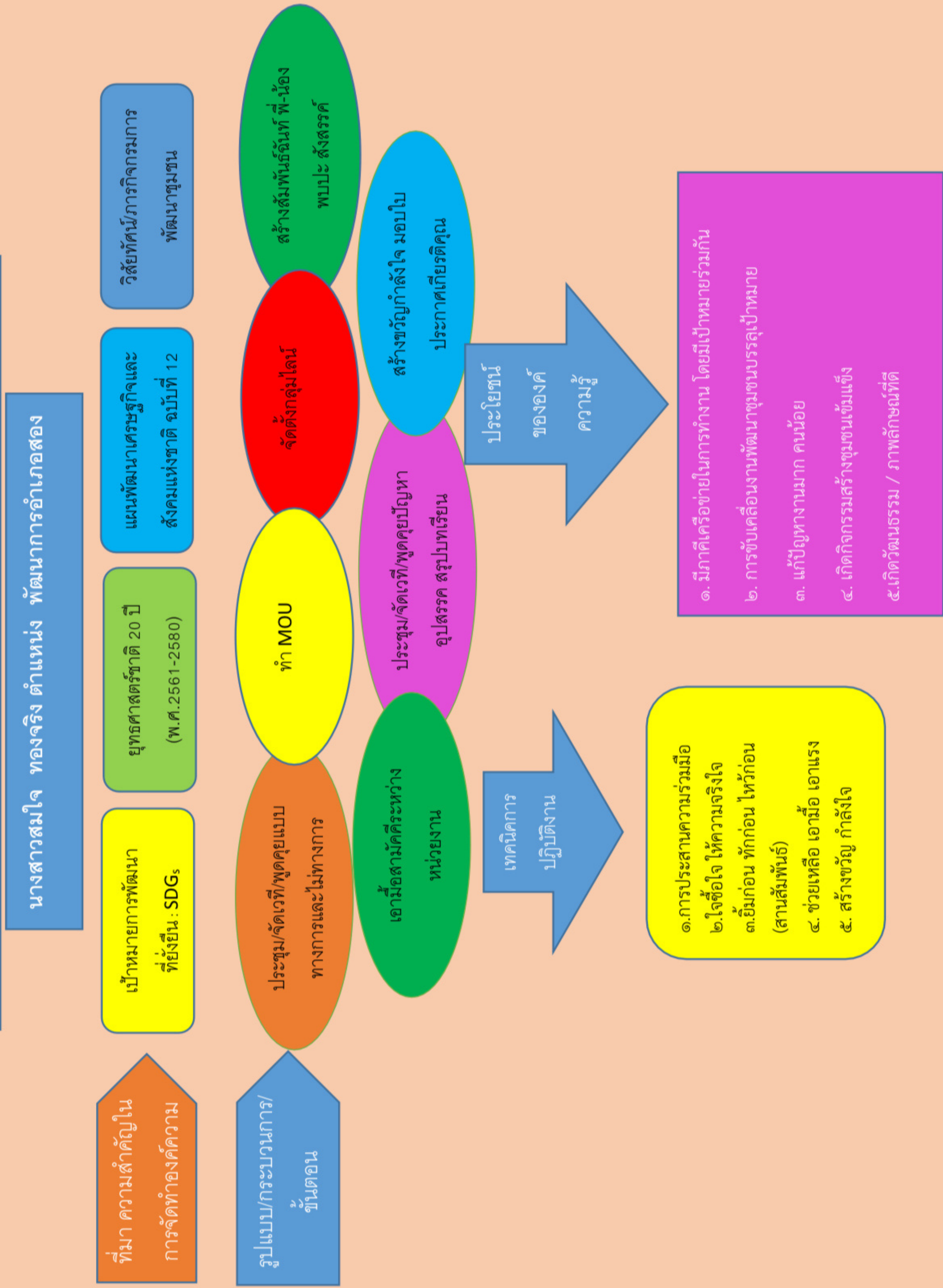




อำเภอสอง

- นางสาวสมใจ ทองจริง
(พัฒนากการอำเภอสอง)
- นางวิลาสินี จองไพจิตรสกุล
- นางศิรินันท์ แผ่นทอง
- นางสาวนภาพรรณ สายน้ำเย็น
- นายอนุชิต อาจธิมะ
- นางสาวภักจิรา วิชาวุฒิมิพงษ์

ข้อความรู้ : เทคนิคการสร้างเครือข่ายงานพัฒนาชุมชนเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง



การเชื่อมศาสตร์พระราชาสู่ หมู่บ้าน/ตำบล เข้มแข็ง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

จัดทำ MOM 4 ภาคีการพัฒนาเพื่อประสานงาน
บูรณาการการทำงานร่วมกัน/มอบหมายภารกิจ

1.เครือข่ายสมาชิก/เครือข่ายกิจพอเพียง

2.เครือข่ายกองทุนชุมชน

4.พรรคชาติ

3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

คัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบจำนวน 1 หมู่บ้าน
SMART Village

ดำเนินการใน 2 ระดับการพัฒนา
1. ระดับครัวเรือน 2. ระดับชุมชน

ดำเนินการโดยใช้ 3 กลไก ในการพัฒนา

ระดับครัวเรือน

- 1. เหล็ก 3 สร้าง
- 2. โศกโศกมองหาโมเดล
- 3. สร้างภูมิคุ้มกัน
ด้วยเงินออม

ระดับชุมชน

- 1. โท่งธนูโมเดล
- 2. กลุ่มอาชีพ/OTOP
- 3. บูรณาการแผนชุมชน

- จัดประกวดกิจกรรม
- 1. บ้านนี้มีรักปลูกผักกินเอง
 - 2. คุ้มนี้มีรักปลูกผักแบ่งปัน
 - 3. ชุมชนนี้มีรักปลูกผักแบ่งปัน



ประชาสัมพันธ์การ
ดำเนินงานผ่านเครือข่าย
SOCIAL-NETWORK
ในทุกชั้นตอน
กระบวนการ

ติดตาม สรุปการประเมินผลโดย 4 ภาคี /4 เสาหลัก ร่วมกับ สำนักงาน
พัฒนาชุมชน ด้วยเทคนิค AFTER ACTION REVIEW : AAR

การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ประจำปี พ.ศ.2564

- 1) ศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการ
- 2) ประชาสัมพันธ์รับสมัครประชาชน (ครัวเรือนเป้าหมาย) ที่มีความพร้อมและสนใจเข้าร่วมโครงการ
- 3) แต่งตั้งคณะทำงานส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการ
- 4) สำรวจลงพื้นที่สนับสนุนครัวเรือนเป้าหมายที่สมัครเข้าร่วมโครงการ
- 5) คัดเลือกครัวเรือนเป้าหมายตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขตามโครงการ 1 หมู่บ้าน/1 ศูนย์เรียนรู้ ทฤษฎีใหม่รูปแบบโคกหนองนาโมเดล/1 ครัวเรือนเป้าหมาย
- 6) ประชุมวางแผนขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจหมู่บ้านตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ปี 2564
- 7) ส่งเสริมการขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการ
- 8) ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการ
- 9) ติดตามประเมินผลและรายงานผลการขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการ



กองทุนพัฒนา
บทบาทสตรี
Thai Women Empowerment Funds

ขั้นตอนการกั้ยืมเงินกองทุนพัฒนาบทบาท

สตรี

๑) ประชุม
สร้างความรู้
ความเข้าใจ
คคก.
เครือข่าย
ตำบล

๒) ลงพื้นที่
ตรวจสอบ
ประวัติกลุ่ม
กั้ยืมเงิน/การ
ดำเนินงาน
ของกลุ่ม

๓) ประชุม
ชี้แจงการเขียน
รายละเอียด
โครงการให้
คำแนะนำ

๔) นำเสนอ
โครงการให้ที่
ประชุมระดับ
อำเภอ
พิจารณาให้
ความเห็นชอบ

๕) จัดตั้ง
สมาชิกกลุ่ม
ไลน์เพื่อแจ้ง
ข้อมูลข่าวสาร
ที่เกี่ยวข้อง
เป็นปัจจุบัน

๖) แจ้ง
กำหนดการคืน
เงินเมื่อถึงงวด
กำหนดชำระ
เพื่อเตือน
ความตรงจำ

ประโยชน์ที่ได้รับ
๑) นำไปปรับใช้ในการทำงาน
๒) กลุ่มสตรี เข้าใจปฏิบัติตามระเบียบ
๓) กิจกรรมของกลุ่ม บรรลุวัตถุประสงค์



เจ้าขององค์ความรู้
น.ส.เนภาพรพรณ สายน้ำเย็น
เจ้าหน้าที่งานพัฒนาชุมชนชำนาญงาน
ศนง.พัฒนาชุมชน อ. สอง จ.แพร่



ผัก ผ่า **นา** หนี้ สตรี จปฐ.

องค์ความรู้เรื่องการบำรุงดิน

- 1. การเลี้ยงดิน ให้ดินเลี้ยงพืช** โดย การห่มดิน หรือคลุมดิน โดย ฟาง หญ้า หรือใบไม้ที่สามารถย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติ ซึ่ง จะมีประโยชน์ในการเลี้ยงจุลินทรีย์ เป็นอาหารให้สัตว์หน้าดิน เพิ่มความชุ่มชื้น และเป็นฮิวมัสเป็นอาหารของดิน
- 2. การใช้น้ำหมักในการช่วยพลิกฟื้นผืนดิน** โดยจะใช้น้ำหมักรสจัด จากพืชจำพวก กัลฉ่าย ผักบุนวม รวงข้าว รากจัด พืชรสจัด โดยหมัก ผสมกับน้ำ หัวเชื้อจุลินทรีย์ และกากน้ำตาล เพื่อนำมาใช้รดหน้า ดิน
- 3. ปลุกพืชบำรุงดิน** โดยพืชเหล่านี้จะเป็นพืชอายุสั้น รากช่วยใน การเพิ่มช่องว่างออกซิเจนและเป็นสารอาหารให้แก่ดิน

นายอนุชิต อจธิมะ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสอง



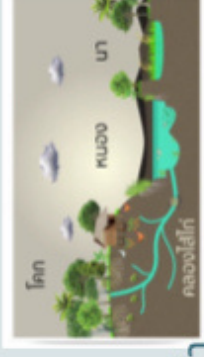


ถอดบทเรียน กระบวนการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมพัฒนาศูนย์เรียนรู้ทฤษฎีใหม่รูปแบบ "โคก หนอง นา โมเดล" พื้นที่อำเภอสอง จังหวัดแพร่



ศาสตร์พระราชา

พระราชทาน " ทฤษฎีใหม่" เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาโดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้ากับการทำการเกษตรอย่างป็นรูป SSSU



โคก หนอง นา โมเดล

เป็นรูปแบบหนึ่งของการแก้ไขปัญหาเรื่องการจัดหาน้ำ โดยการน้อมนำพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรฯ ในด้านการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้บริหารจัดการน้ำและพื้นที่การเกษตร โดยการผสมผสานกับภูมิปัญญาพื้นบ้านให้สอดคล้องกัน โดยแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน 30 : 30 : 30 : 10 : 30% สำหรับแหล่งน้ำ โดยการนุดบ่อทำหนองและคลองไส้ไก่ 30% สำหรับทำนา 30% สำหรับทำโคกหรือปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง ก็คือปลูกไม้ใช้สอย ไม้กินได้และไม่เศรษฐกิจ เพื่อให้ได้ประโยชน์ คือ มีกิน มีอยู่ มีใช้ มีความสมบูรณ์ และความร่มเย็น และ 10% สำหรับที่อยู่อาศัย และ เลี้ยงสัตว์ เช่น ไข่ ปลา วัว และควาย เป็นต้น

อาสาพัฒนา



มีภารกิจในการพัฒนาชุมชน ปฏิบัติงานร่วมกับประชาชนองค์กรประชาชน ตามแผนงานโครงการต่าง ๆ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่แหล่งเรียนรู้ "โคก หนอง นา โมเดล" ติดตามและสนับสนุนการดำเนินโครงการของครัวเรือนเป้าหมายให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด



วางแผนการดำเนินโครงการ ตามแนวทางของกรมการพัฒนาชุมชน

สนับสนุนครัวเรือนเป้าหมาย ในการออกแบบพื้นที่ตามภูมิสังคม

ร่วมกับภาคีเครือข่าย ช่างผู้ออกแบบ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง



สนับสนุนการการปรับปรุงพื้นที่ของครัวเรือน การดำเนินกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในพื้นที่แหล่งเรียนรู้ "โคก หนอง นา โมเดล"

อาสาพัฒนา เข้าถึงพื้นที่ ประสานการทำงานระหว่างครัวเรือน ช่างผู้ออกแบบ และช่างผู้รับเหมา เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ



ความสำเร็จของโครงการ

ครัวเรือนมีการพัฒนาอาชีพ ความเป็นอยู่ดี มีการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร มีกิน มีอยู่ มีใช้ มีความสมบูรณ์



ของนางสาวภคจิรา วิชาวุฒิพงษ์
อาสาพัฒนา รุ่นที่ 72
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสอง
จังหวัดแพร่





อำเภอวังชิ้น

- นายนิยม ไชยสุนทร
(พัฒนาการอำเภอวังชิ้น)
- นางธัญภัทร มั่งป่อง
- นางนงนุช เดือนดาว
- นางวิยะดา สิงห์โยธิน

เทคนิคการพัฒนาหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียง



ยกย่อง ชมเชย การ
ถอดบทเรียน การจัดทำ
ศูนย์ข้อมูลเพื่อการ
พัฒนาทางช่องทาง
สื่อสารต่างๆ เช่น
Facebook Line และ
ช่องทางอื่นๆ



สร้างกระแสการ
รับรู้ร่วมกัน
จับมือไปด้วยกัน
ระดับหมู่บ้าน



การส่งเสริมการขยายผล
ในฐานะการเรียนรู้ต่างๆ
เพื่อรองรับการศึกษา
งานและภาคีการพัฒนา

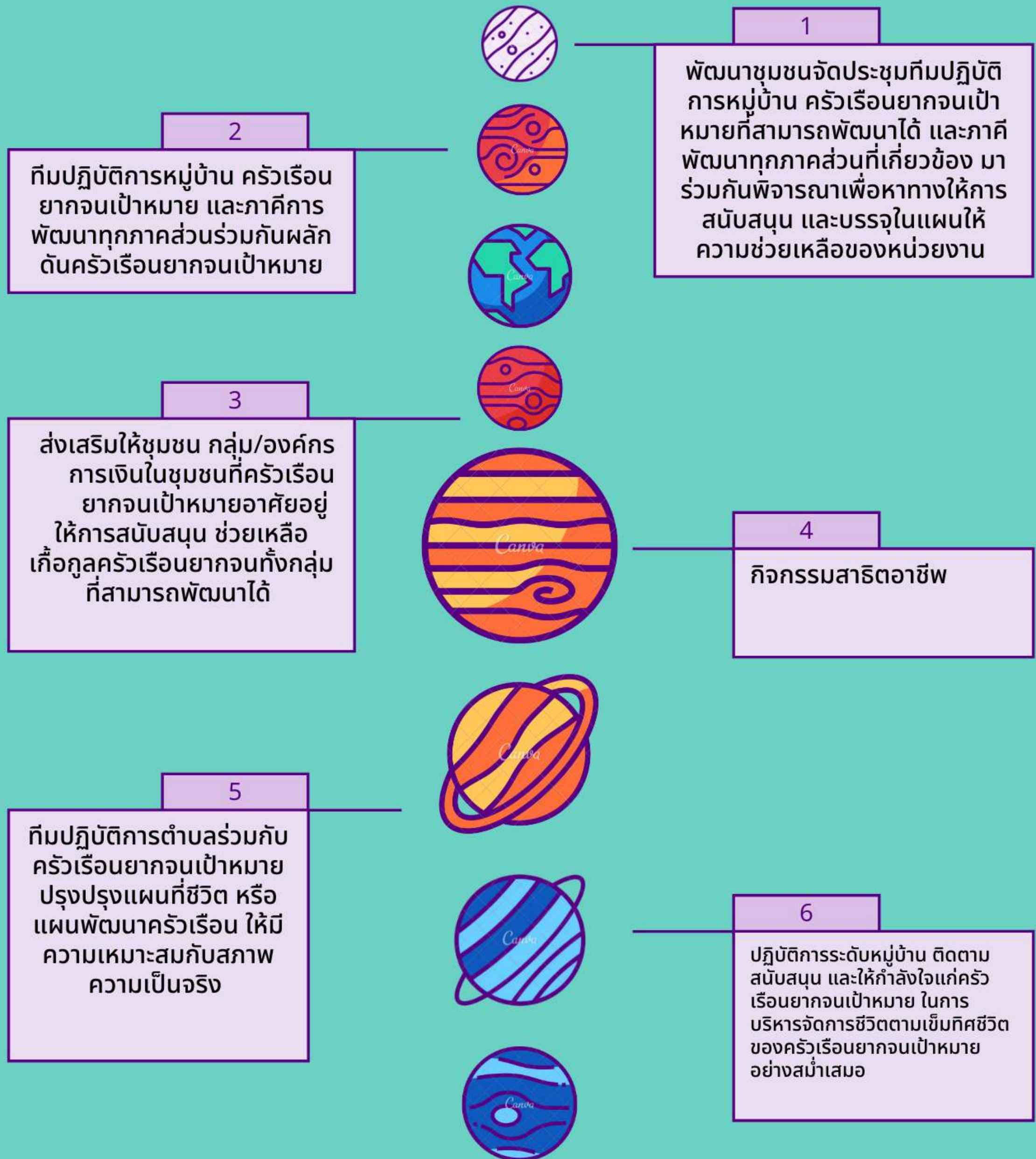


จัดให้มีการจัดพบปะ
และเปลี่ยนองค์ความรู้
ระหว่างหมู่บ้าน โดย
เป็นส่วนการในการ
ดำเนินการประสานงาน



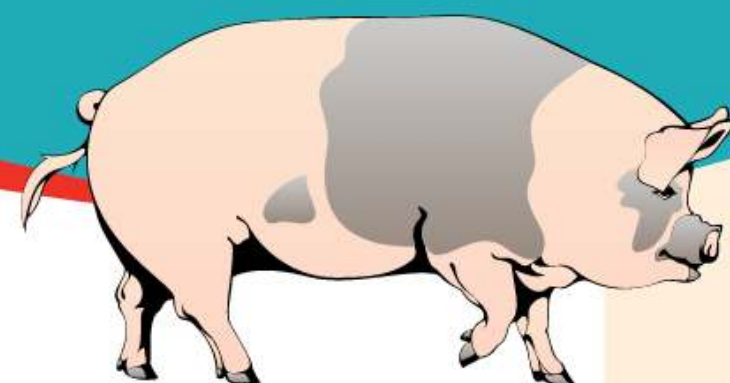
การมอบ
รางวัลเพื่อ
เป็นกระตุ้น
แรงเสริม
พลังบวกใน
ระดับอำเภอ

การสร้างและพัฒนาผู้นำการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชน



นางธัญภัทร มังปอง (ตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ)

การบริหารหนี้ค้างชำระ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี



1. ปัญหาที่เกิดจากความขาดวินัย ความรับผิดชอบในตัวเอง และความรับผิดชอบร่วมกันในกลุ่มสมาชิกสตรีที่ขอกู้เงิน ทำให้เกิดหนี้ค้างชำระ เป็นภาระของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ต้องติดตามทวงถามอยู่ตลอด



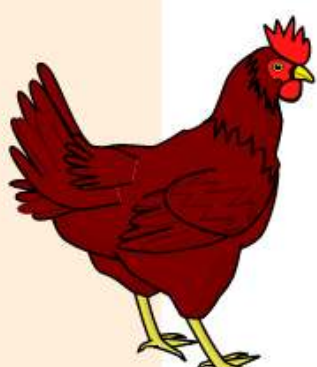
2. ข้อจำกัดของระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้สิน ทำให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และ คณะทำงานติดตามหนี้ค้างชำระระดับอำเภอ ไม่สามารถจะติดตามได้มากเท่าที่ควร



3. ทีมงานขับเคลื่อนระดับตำบล และอาสาสมัครฯ หมู่บ้าน ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ ไม่เสียสละในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร



4. ภาระงานมาก (เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน) ปัญหาของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีค่อนข้างจะจุกจิก ทำให้ไม่ สามารถติดตามได้ต่อเนื่องมากนัก

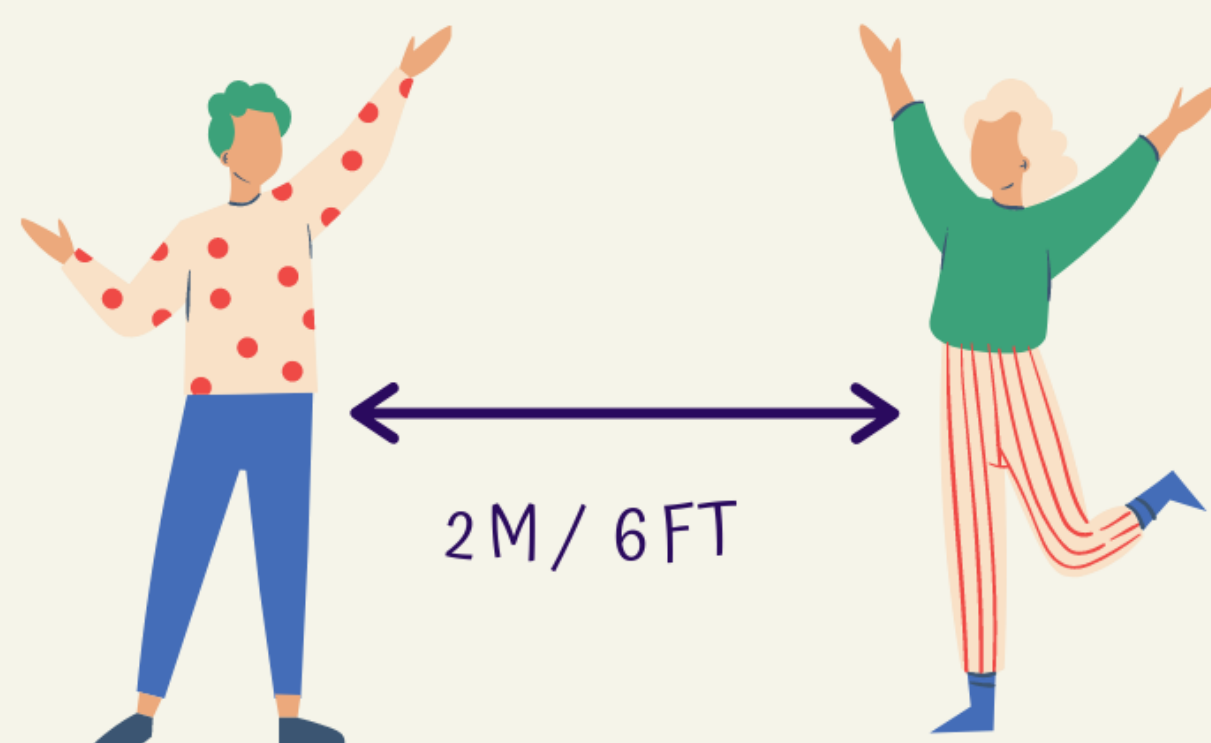


การส่งเสริมทางการตลาดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP



ขั้นตอนการจัดการความรู้

- 1.. ศึกษาหาความรู้ในเรื่องของเทคนิค การส่งเสริมการตลาด รวมไปถึงการ พัฒนาสินค้า และบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้ สินค้าตรงความต้องการของตลาด



ขั้นตอนการจัดการความรู้

2. เป็นพี่เลี้ยงผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ในการส่งเสริมการตลาด เช่น การเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย พัฒนาการจะต้องมีความรู้ ในการสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น การขายในเพจ Facebook / แอปพลิเคชัน ต่างๆ



ขั้นตอนการจัดการความรู้

3. สนับสนุน และส่งเสริมการหาช่องทาง ตลาดในการจัดจำหน่ายสินค้า เพื่อให้กลุ่ม ได้มีช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น (ยังมีตลาดมาก ยิ่งทำให้ขายสินค้าได้มาก)



ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

1. เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย เช่น การจัดทำ โครงการตลาดประชารัฐ การจัดทำกิจกรรม ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี
2. สนับสนุนกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ในการขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น การขายสินค้าผ่าน Facebook แพนเพจ/ เว็บไซต์ / แอปพลิเคชัน ฯลฯ



อำเภอหนองม่วงไข่

- นางนงนุช ส่วนบุญ
(พัฒนากการอำเภอหนองม่วงไข่)
- นางอัจฉราปรัชญ์ ศักดิ์ภูริจินดา
- นางสาวศุภราภรณ์ ผัดขัน
- นางภูษิตา คำร้อย

ชื่อองค์ความรู้

การจัดการโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ โคก หนอง นา โมเดล

ชื่อเจ้าขององค์ความรู้

นางนงนุช ส่วนบุญ พัฒนาการอำเภอหนองม่วงไข่

หมวดองค์ความรู้ที่บ่งชี้

1 หมวดที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล



1.

ที่มา/เป้าหมาย

1. เป็นองค์ความรู้ใหม่ เนื่องจาก กรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินงานตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ โคก หนอง นา โมเดล โดยมีการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกิจกรรมหลัก โดยมีการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบประยุกต์สู่ โคก หนอง นา โมเดล เป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการ

กระบวนการ / วิธีการ ขั้นตอน

1. แจ้ง ปชส.โครงการ เพื่อให้ผู้สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการ ในการประชุมหัวหน้าส่วนราชการ/กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
2. สร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ กับผู้สมัครและเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน
3. ดำเนินการตามโครงการ
4. แต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง /จัดทำเอกสารการเงิน/ตรวจรับโครงการอย่างรัดกุม โปร่งใส ถูกต้อง

1

2

3 ผลลัพธ์ที่ได้จากการเรียนรู้

1. เทคนิคและแนวทางในการทำงาน ยึดระเบียบของทางราชการ การจัดซื้อจัดจ้าง การพัสดุ ประสานขอความรู้จาก อปท. และเสมียนตราอำเภอ
2. ข้อพึงระวัง ความยากลำบากของการเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ เช่น มีฝนตก พื้นที่ใกล้เคียงทำนา ทำไร่ พื้นที่ใกล้เคียงไม่อนุญาตให้เข้าดำเนินการ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ การบูรณาการ การทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาคี เช่น เทศบาล อบต.ท้องถิ่นอำเภอ ปกครองอำเภอ โดยได้รายงานให้นายอำเภอรับทราบถึงปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น ทุกขั้นตอน
3. ปัญหาและวิธีการแก้ไข ปัญหาของตนเองก่อน เมื่อไม่สามารถดำเนินการได้ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นทราบ
4. ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและพัฒนาเรื่องนั้นสามารถดำเนินการได้ทั้งหมด 16 แปลง ตามที่ได้รับ การจัดสรรและขอรับการสนับสนุนจากกรมฯ ทั้งหมด

การปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ โคก หนอง นา โมเดล ให้ประสบผลสำเร็จ

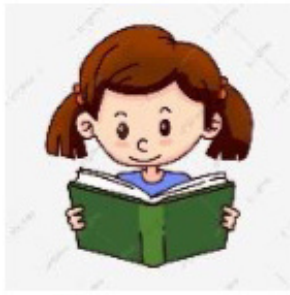
หมวดองค์ความรู้ที่บ่งชี้ \longrightarrow หมวดสร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

นางอัจฉราปรัชญ์ คักดีภูริจินดา นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

- สืบสานศาสตร์พระราชา คืบความชุ่มชื้น ชื่นน้ำให้แผ่นดิน
- ดำเนินงานตามหลักทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในในพื้นที่ โดยมี การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบประยุกต์สู่ โคก หนอง นา โมเดล

วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้



๑. ขั้นเตรียมการ

- ศึกษานโยบาย
- เตรียมกลไกการขับเคลื่อน
- กำหนดเป้าหมายและแผนปฏิบัติ



๒. ขั้นดำเนินการเสริมสร้างและพัฒนาพื้นที่

- วางแผน และออกแบบแปลนตามภูมิสังคม
- พช. สนับสนุนงบประมาณสำหรับการปรับปรุงพื้นที่
- ดำเนินการตามระเบียบของทางราชการ

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

☞ เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

- ชี้แจงทำความเข้าใจ พูดคุย
- นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต
- วางแผน ออกแบบแปลนพื้นที่ ตามภูมิสังคม และความต้องการของครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ

☞ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ครัวเรือนเป้าหมายมีความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำมาปรับใช้ในพื้นที่
- ผู้นำและกลุ่มเป้าหมายมีความตั้งใจ

☞ ปัญหาและวิธีการแก้ไข

- พื้นที่ต้องมีเอกสารสิทธิ์อย่างชัดเจน และมอบอำนาจให้กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- การออกแบบต้องเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

☞ ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและพัฒนา

- การออกแบบให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความต้องการของครัวเรือน
- การปรับปรุงพื้นที่ สวยงาม เหมาะสม



แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

นางสาวศุภราภรณ์ ฝัดขัน

ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ



๒.ปรัชญาแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน

- ส่วนที่ ๑ เรียกว่า เงินขวัญถุง
- พระราชทาน
- ส่วนที่ ๒ เรียกว่า ทุนศรัทธา
- ส่วนที่ ๓ เรียกว่า ทุนปัญญา



๔.เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. คัดเลือกคณะกรรมการจาก
จำนวนสมาชิก
๒. รับสมัครครัวเรือนสมาชิก
๓. ให้ความรู้ในที่ประชุมทุกเดือน
๔. มีการจัดกิจกรรม



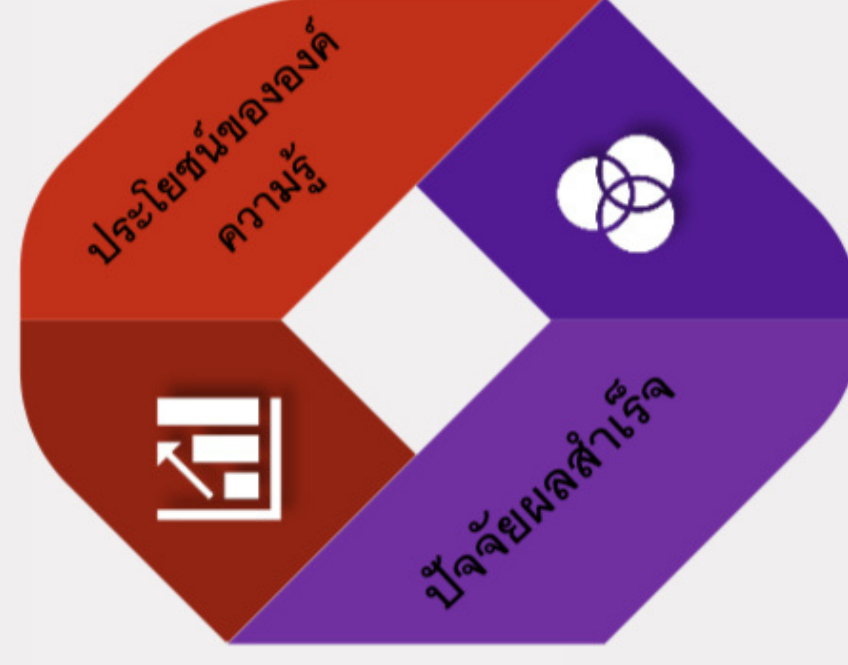
๖.แนวทางการแก้ไข

- ในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ต้องใช้
ความระมัดระวัง รายละเอียด
รอบคอบ และต้องให้ความสำคัญกับ
ทุกเวทีอย่างจริงจัง



๘.ประโยชน์ขององค์ความรู้

๑. ลดปัญหาเสถียรภาพในชุมชน
๒. คนในชุมชนมีความเข้าใจในหลักการ
ของกองทุนแม่ของแผ่นดินทุกครัวเรือน



๑.ที่มาและความสำคัญในการ จัดการองค์ความรู้

“โครงการหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน”
โครงการพัฒนาความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน
เพื่อการพัฒนาและเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน
ตามรอยพระยุคลบาท

๓.รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

๑. สร้างความเข้าใจ
๒. จัดอบรมให้ความรู้
๓. เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้

๕.ปัญหาที่พบและแนว ทางการแก้ไขปัญหา

๑. ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง
๒. ขาดแรงจูงใจในการทำงาน

๗.ปัจจัยผลสำเร็จ

๑. สร้างความรู้ความเข้าใจ
๒. ยึดแนวทางการแก้ไขปัญหาเสถียร
ตามแนวทางสันติวิธีและการมีส่วนร่วมของ
ชุมชน

แนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านหนองม่วงไข่ หมู่ที่ 3

ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นกิจกรรมหนึ่งของกรมการพัฒนาชุมชน ที่ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เน้นหลักการทำงานร่วมกันของประชาชน การพึ่งตนเอง และการพึ่งพาอาศัยกันของคนในชุมชน เป็นกิจกรรมที่ช่วยแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชาวบ้านได้อย่างดี

วัตถุประสงค์

- 1 เพื่อให้คณะกรรมการ สมาชิก มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ แนวทางการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตที่กรมการพัฒนาชุมชนส่งเสริม
- 2 เพื่อให้คณะกรรมการสามารถจัดทำบัญชี และจัดทำทะเบียนคุมเอกสารต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
- 3 เพื่อจัดสวัสดิ์จัดการกับสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สภาพปัญหา

จากปัญหาที่พบ เนื่องมาจากคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ ขาดความรู้ทักษะในการบริหารจัดการ การวางแผนการพัฒนา

บันทึกขุมความรู้

1. ศึกษาข้อมูล เอกสารเบื้องต้นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
2. นำข้อมูลที่ได้ออกมาวิเคราะห์ใหม่เบื้องต้น
3. ลงพื้นที่พูดคุยในเบื้องต้นกับคณะกรรมการกลุ่มเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ
4. อบรม สมาชิก คณะกรรมการ เพื่อสร้างความเข้าใจ และร่วมกันคิดหาแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มต่อไป
5. ประชุมใหญ่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเพื่อทบทวนและปรับปรุงระเบียบ/แผนการบริหารจัดการกลุ่มให้ดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความชัดเจน ถูกต้องและเป็นระบบ
6. ปฏิบัติการตามที่สมาชิกกลุ่มร่วมกันกำหนดแผนการปฏิบัติงาน
7. ติดตามผลการดำเนินงาน
8. กลับมาปรับปรุงแก้ไข
9. สรุปทบทวนประเมินผล

สรุปทบทวน

1. คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีความรู้และเข้าใจในหลักการแนวทางการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
2. คณะกรรมการกลุ่มฯ รับบทบาทหน้าที่ของตน และปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
3. กลุ่มมีระเบียบข้อบังคับของกลุ่มเป็นปัจจุบันและเป็นที่ยอมรับของสมาชิก
4. คณะกรรมการจัดทำทะเบียนบัญชีเอกสารครบถ้วนเป็นปัจจุบัน
5. มีการจัดสวัสดิ์การชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการทำงาน

1. คู่มือการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
2. คู่มือการบริหารจัดการกลุ่ม
3. การประชุมแบบมีส่วนร่วม
4. อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต



ข้อเสนอแนะ

1. ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่คณะกรรมการ และสมาชิก เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจะต้องติดตาม สนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินงาน ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ
2. ควรจัดให้มีการประชุมชี้แจง ให้ความรู้ ทบทวนแนวทางการดำเนินงานแก่คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เป็นประจำทุกปี
3. กรมการพัฒนาชุมชนควรกำหนดเป็นนโยบายหลัก ที่จะขับเคลื่อนกลุ่มออมทรัพย์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง
4. ควรจัดฝึกอบรมหลักสูตร การส่งเสริมการค้าในเชิงกลุ่มออมทรัพย์แก่เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทุกระดับ



นางอุษิตา คำร้อย
เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชนชำนาญงาน

ผู้รวบรวม

นายสุสังข์ ชุ่มมะโน
พัฒนาการจังหวัดแพร่

กลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่

นางณัฐธยาน์ โปริมา
ผอ.กลุ่มงานสารสนเทศ พร.

นายเสกสรรค์ ภาคโอสถ
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

นายพีรพัฒน์ แจ็งศรีพงษ์
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

นายนิติสรณ์ เป็นบุญ
นักพัฒนาชุมชน

นางสาวสุวพิชญ์ ช้างคำ
นักพัฒนาชุมชน





สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่

